

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

Fakulta
tělesné kultury

DOMÁCÍ NÁSILÍ PÁCHANÉ NA MUŽÍCH

Bakalářská práce

Autor: Kristýna Hrabalová

Studijní program: Ochrana obyvatelstva

Vedoucí práce: doc. PhDr. Dana Štěrbová, Ph.D.

Olomouc 2022

Bibliografická identifikace

Jméno autora: Kristýna Hrabalová
Název práce: Domácí násilí páchané na mužích

Vedoucí práce: doc. PhDr. Dana Štěrbová, Ph.D.
Pracoviště: Katedra společenských věd v kinantropologii
Rok obhajoby: 2022

Abstrakt: Bakalářská práce je zaměřena na problematiku domácího násilí páchaného na mužích. Cílem bakalářské práce je seznámit širokou veřejnost s tímto problémem a informovat o možnostech pomoci mužským obětem. V teoretické části je charakterizováno domácí násilí obecně a pojmy, které s ním úzce souvisí. Podrobněji jsou rozebrány formy domácího násilí, rovněž fáze, příčiny, následky či délka a intenzita domácího násilí. Taktéž jsou zde popisovány násilné osoby či oběti domácího násilí, především muži jako oběti, kde v závěru teoretické části je uvedena pomoc mužským obětem i některé příklady primární prevence. Cílem výzkumného šetření bylo zjištění znalostí studentů ochrany obyvatelstva FTK o dané problematice prostřednictvím dotazníkové analýzy.

Klíčová slova: násilí, domácí násilí, muži jako oběti, násilí v partnerských vztazích, druhy domácího násilí, sociální pomoc

Souhlasím s půjčováním práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical identification

Author: Kristýna Hrabalová
Title: Domestic violence against men

Supervisor: doc. PhDr. Dana Štěrbová, Ph.D.
Department: Department of Social Sciences in Kinanthropology
Year: 2022

Abstract: The bachelor thesis focuses on the issue of domestic violence against men. The aim of the bachelor thesis is to inform the general public about this problem and to inform about the possibilities of helping male victims. In the theoretical part, domestic violence in general and the concepts that are closely related to it are characterized. The forms of domestic violence are discussed in detail, as well as the phases, causes, consequences, duration and intensity of domestic violence. The violent persons or victims of domestic violence are also described, especially men as victims, where the theoretical part concludes with assistance to male victims and some examples of primary prevention. The aim of the research investigation was to determine the knowledge of the students of population protection of FTK about the given issue through questionnaire analysis.

Keywords: violence, domestic violence, men as victims, violence in partner relationships, types of domestic violence, social assistance

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem tuto práci zpracovala samostatně pod vedením doc. PhDr. Dany Štěrbové, Ph.D., uvedla všechny použité literární a odborné zdroje a dodržovala zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 30. června 2022

.....

Tímto bych ráda poděkovala vedoucí mé bakalářské práce doc. PhDr. Daně Štěřbové, Ph.D. za odborné vedení, poskytnutí cenných rad či připomínek, i za její cenný čas, věnovaný mi během odborných konzultací, které mi umožnily zpracování této závěrečné písemné práce.

OBSAH

Obsah	8
1 Úvod.....	10
2 Přehled poznatků.....	12
2.1 Domácí násilí obecně	12
2.2 Formy domácího násilí.....	12
2.2.1 Fyzické násilí	13
2.2.2 Psychické násilí.....	13
2.2.3 Sexuální násilí.....	15
2.2.4 Sociální násilí.....	15
2.1.4. Ekonomické násilí.....	16
2.3 Fáze násilí.....	17
2.4 Délka a intenzita domácího násilí	18
2.4.1 Epizodické domácí násilí	18
2.4.2 Cyklické domácí násilí.....	18
2.5 Příčiny domácího násilí.....	19
2.6 Následky domácího násilí	20
3 Násilné osoby.....	22
3.1 Ženy jako násilné osoby	22
3.2 Muži jako násilné osoby.....	24
4 Osoby ohrožené domácím násilím.....	25
4.1 Děti jako osoby ohrožené domácím násilím	26
4.2 Seniori jako osoby ohrožené domácím násilím.....	26
4.3 Ženy jako osoby ohrožené domácím násilím	27
5 Muži jako osoby ohrožené domácím násilím	29
5.1 Syndrom týraného muže.....	30
6 Pomoc mužům jako obětem domácího násilí	32
6.1 Současná legislativa	32
6.2 Dávky státní sociální podpory a sociální pomoci.....	33
6.3 Pomoc v rámci zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách.....	33
6.3.1 Intervenční centra.....	34
6.3.2 Centra krizové intervence	34

6.3.3	Azylové domy.....	35
6.3.4	Manželské a rodinné poradny	35
6.4	Organizace pracující s oběťmi domácího násilí.....	36
6.4.1	Bílý kruh bezpečí.....	36
6.4.2	Acorus.....	36
6.5	Mediální pomoc obětem.....	37
6.6	Prevence domácího násilí.....	38
7	Cíle.....	39
8	Metodika výzkumu	40
8.1	Výzkumné otázky	40
8.2	Popis výzkumné metody	40
8.3	Charakteristika výzkumného vzorku	41
8.4	Výsledky výzkumného šetření	41
8.5	Výzkumné otázky	56
9	Závěry	57
10	Souhrn	58
11	Summary	59
12	Referenční seznam:.....	61

1 ÚVOD

Domácí násilí zařazujeme mezi vztahové delikty, jež jsou považovány za relativně nový fenomén, kterému se začíná dostávat stále více pozornosti, ačkoliv je mezi námi už po dlouhá staletí. Měnily se pouze jeho podoby, četnost výskytu či pohled společnosti. Dříve tato problematika nebyla považována za problém, tudíž jsme v dnešní době udiveni nakolik je případů domácího násilí. Ještě na konci 20. století bylo domácí násilí vnímáno veřejností za násilí projevující se v partnerských vztazích či rodině, kde se ho dopouštějí pouze násilní muži. Naštěstí studie a výzkumy již značně pokročily a v současné společnosti začíná být přijímán fakt, že i muži se mohou stát oběťmi domácího násilí stejně tak jako ženy, děti či senioři.

Bakalářskou práci na téma „Domácí násilí páchané na mužích“ jsem si zvolila z důvodu, neboť je násilí na mužích společností zcela opomíjeným tématem, a tak považuji za důležité obeznámit čtenáře s tímto problémem. Jedná se o zapovězené téma opřené o spoustu mýtů, které bych chtěla v této práci objasnit a informovat o možnostech pomoci mužským obětem v jejich těžké situaci. Povědomí širší společnosti by také mohla vést k časnějšímu rozeznání násilí na mužích a jejich následné pomoci. Za velký význam považuji i informovanost sociálních pracovníků, poněvadž v životě týraných mužů odehrávají důležitou roli, a to především při odkazování na konkrétní instituce či poskytování rad k dalším nezbytným krokům.

Bakalářská práce blíže seznamuje veřejnost s danou problematikou domácího násilí páchaného na mužích. První část popisuje charakteristiku domácího násilí obecně a vymezuje tak pojmy vážící se k tomuto tématu. Jsou zde uvedeny formy, fáze, příčiny, následky či délka a intenzita domácího násilí. Druhá část popisuje, jak vypadají ženy či muži v roli násilné osoby, kde zároveň třetí a čtvrtá část je věnovaná obětem domácího násilí, především mužským obětem, kde je popsán syndrom týraného muže. Jsou zde také uvedeny názory mužů nebo mýty vztahující se k tomuto tématu. Závěrem teoretické části jsou uvedeny některé příklady primární prevence a pomoci mužským obětem v rámci současné legislativy, dávek státní sociální podpory a sociální pomoci, zákonu č.108/2006 Sb., o sociálních službách, prostřednictvím organizací pracujících s oběťmi domácího násilí či mediální pomocí obětem.

Empirická část se skládá z výzkumného šetření, kde prostřednictvím dotazníkové analýzy jsou zjišťovány znalosti studentů o domácím násilí a z výzkumných otázek, které jsou následně zodpovězeny.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Domácí násilí obecně

Domácí násilí se považuje za jednu z nejčtenější forem násilí. Bývá v mnohých případech podceňováno, jelikož se v rámci rodiny nepovažuje násilné chování za násilí. Ještě do nedávna bylo společností pokládáno domácí násilí za čistě soukromou věc, kde dochází k neshodám mezi blízkými osobami, a tak do toho nikomu nic není. Domácí násilí přitom může vypuknout již v začátku vztahu, ale také až po několika letech společně stráveného života s partnerem. „Násilí může dokonce vypadat jako „úžasný vztah“ plný přátelské starostlivosti a lásky.“ (Buskotte, 2008, 32-35)

„Násilím obecně rozumíme zlé nakládání, tělesné útoky, pohrůžky obdobným chováním nebo jednáním, které působí újmu na fyzickém, sexuálním nebo psychickém zdraví druhé osoby. Jde o agresi jedné osoby proti druhé (nebo jejich většímu počtu), jejímž cílem je ublížit, poškodit, poranit nebo zabít.“ (Voňková & Spoustová, 2008, 13)

Domácím násilím se tedy uvádí opakující a stále se stupňující fyzické, psychické, sexuální, sociální či ekonomické násilí mezi partnery, manžely či ostatními členy rodiny, kdy se role mezi obětí a pachatelem nikdy nemění. Domácí násilí můžeme také označovat jako rodinné násilí, jelikož se odehrává mezi členy rodiny, ať už jde o týrání či zanedbávání dětí, přes trýznění seniorů, násilí mezi homosexuálními páry až po násilí fyzické či psychické mezi ženou a mužem. Rodina by měla být vždy místem bezpečí a jistoty, kde je člověk milován, bohužel je to pravý opak, jedná-li se o domácí násilí (Voňková & Huňková, 2004).

Domácí násilí se objevuje napříč celým světem, bez ohledu na tom, v jaké je člověk společenské vrstvě, jakou má výši mzdy, stejně tak nezáleží na tom, jakého je náboženského vyznání či jaké má vzdělání. Domácí násilí je nejen ve světě, ale dnes už i v České republice považováno za jakýsi fenomén a z hlediska jeho četnosti výskytu je považován za celospolečenský problém, který je třeba řešit.

2.2 Formy domácího násilí

Domácí násilí má několik forem, které mívají zpravidla společný cíl, a to získat plnou kontrolu nad druhým. Aby získali moc nad obětí, používají nespočet taktik k jejich dosažení. Některé formy se jen těžko dokazují, neboť jsou méně viditelné a pro oběť také velice

nepříjemné. Oběť bývá v mnoha případech vystavena několika formám násilí současně a jejich účelem je vždy oběti ubližovat, udržovat jí v neustálém strachu a napětí (Ševčík et al., 2011).

2.2.1 Fyzické násilí

Tento druh násilí je s ohledem na jeho následky nejhrubší a nejzjevnější formou domácího násilí, které je velmi časté. Agresor používá svou fyzickou sílu k ohrožení, poškození, či zastrašení jiné osoby, jehož cílem je ublížit, přivodit bolest, zranění či fyzické utrpení dané oběti, např. fackováním, mlácením o zem či zeď, udeřením pěstí, kopáním, strkáním, kousáním, svazováním, škracením, bitím rukou či různými předměty (např. řemenem, kuchyňskými nástroji apod.), třesením, pálením, vytrháváním vlasů nebo ochlupení, ohrožováním střelnou či bodnou zbraní až po útok ohrožující zdraví a život oběti. Vyznačuje se viditelnými znaky na těle oběti, např. podlitiny, kousance, škrábance, zlomeniny, modřiny, tržné rány, jizvy, stopy zaschlé krve či popáleniny. Do fyzického násilí patří také znemožnění lékařského ošetření či nepodání první pomoci, pokud jej oběť potřebuje či odpírání jídla nebo spánku (Ševčík et al., 2011).

Fyzické násilí páchané na mužích má jiná specifika než fyzické násilí páchané na ženách. K násilí jsou často v těchto případech používány nejbližší dostupné předměty, které v dané situaci agresorka využívá jako kompenzaci své menší fyzické síle. Fyzické násilí na první pohled je velmi špatně rozpoznatelné a ženy díky svým fyzickým dispozicím, nejsou veřejností brány jako reálné hrozby (Matoušková, 2013).

Barber (2008) popisuje, že muži jako oběti fyzického násilí mají nejčastěji zkušenosti s kousancem, hlubokými škrábanci, bodnými ranami či tržnými ranami. Za fyzické násilí můžeme považovat i odpírání hygienických potřeb, vystavování oběti nedobrovolným extrémním teplotám či chladu (Haškovcová, 2004).

2.2.2 Psychické násilí

Psychické týraní patří mezi nejčastější formu domácího násilí. Tato forma je velmi těžko rozpoznatelná a dokazatelná, jelikož nezanechává viditelné znaky na těle, ale šrámy na duši oběti a většinou bývá nejdéle skrytá před nic netušícím okolím. Mnohdy může mít i mnohem horší a dlouhodobější dopad na oběť nežli násilí fyzické. Agresor se snaží vyvolat

duševní úzkost či utrpení oběti a jeho cílem si je udržet či získat kontrolu a moc nad partnerem či partnerkou. Psychické násilí rozdělujeme na dvě podoby, a to je neverbální, kdy může docházet k záměrnému ničení oblíbených věcí (např. oblečení, knížky, rostliny) nebo také týraní domácích zvířat.

Verbální podoba zahrnuje ustavičné urážení, ponižování, slovní napadení, zakazování, citové vydírání, hrubé chování, zesměšňující narážky, veřejné pomlouvání, vyhrožování (např. odebráním dětí, týráním či zabitím domácího mazlíčka), hanlivé oslovování (*ty děvko, ty kreténe*), soustavnou kontrolu (*S kým jsi byl, kde jsi byl, cos tam dělal?*), výslechy, bezdůvodné podezírání (*Určitě jsi byl za jinou ženskou a nelži mi!*) (Ševčík et al., 2011).

Matoušková (2013) zahrnuje do psychického násilí kromě slovních útoků kontrolu nad činností oběti či organizaci času a rozvrhu oběti. Podle Hartla (2004) často také dochází u psychického násilí k opovrhování či odmítání sexuálního kontaktu mezi partnery nebo zesměšňování a poukazování na neschopnost sexuálně toho druhého uspokojit. Může nastat situace, kdy partner nabízí sex pouze za odměnu za vykonání jiné práce.

Pokud se jedná o ženy v roli pachatelek je hlavním specifíkem psychického násilí dvojí vystupování partnerky. Žena vystupuje na veřejnosti většinou v odlišné roli, než kterou působí doma v soukromí. Muž se dostává tímto chováním do tzv. sociální izolace a po stránce psychické do velice nepříjemné situace. Pro muže je potom ještě těžší se s násilným chováním partnerky někomu svěřit a následně vyhledat pomoc, jelikož okolí často partnerku hodní kladně. Tyto pachatelky mají často tendenci toto chování praktikovat i v soukromí domácnosti, aby měli oběti tendenci omlouvat následné chování pachatelky a soustředit se na chvíle, kdy se partnerka chová laskavě a vlídně. Huňková a Voňková (2004) zmiňují výhrůžky jako jednu z nejčastějších forem verbálního násilí, kterého se dopouštějí násilné ženy na mužích.

2.2.2.1 Emocionální násilí

Emocionální násilí se dá zahrnout pod násilí psychické, jako jeden z mnoha jeho aspektů. Jde také o násilí proti osobám, zvířatům či věcem ke kterým má oběť nějaký citový vztah. Násilná osoba využívá děti jako prostředek nátlaku na oběť domácího násilí. Napadá blízké osoby (např. rodina, přátelé), likviduje věci oběti, kolikrát i domácí zvířata nebo vyhrožuje podobnými typy jednání.

Emocionální násilí je jakékoli chování, které zneužívá zranitelnosti, nejistoty nebo charakteru druhého člověka. Takové chování zahrnuje neustálé ponižování, zastrašování, manipulaci, soustavné přehlížení, ignorování nebo zanedbávání požadavků a potřeb oběti. Také to znamená používání různých výroků či gest, které útočí na sebeúctu a sebehodnocení oběti se záměrem ji uškodit.

Ženy v roli pachatelek nejčastěji využívají emocionální vydírání. Vyhrožují mužům, že je opustí i s dětmi a následně jim znemožní k dětem přístup. Ženy se také mnohdy snaží pošpinit otce v očích dětí, tím že o něm před nimi vypráví škaredé věci. Muži se tak snaží partnerce vyhovět, jelikož se obávají ztráty rodiny a kontaktu s dětmi (Buriánek et al., 2014).

2.2.3 *Sexuální násilí*

Sexuální forma násilí se odehrává ve většině případech jen v partnerských vztazích a v intimním prostředí, kdy násilník napadá svoji oběť, a proto je také těžko dokazatelná. Agresor bere sex pouze jako důkaz své moci a dominance, nikoliv jako akt lásky a souznění. Za sexuální násilí můžeme brát jakýkoliv nedobrovolný kontakt, kdy je jedinec donucen podílet se na jakékoliv nežádoucí či ponižující sexuální aktivitě. Vynucený sex v manželském vztahu je aktem agrese a násilí, v žádném případě se nejedná o plnění tzv. manželských povinností. Výzkumy poukazují na to, že až jedna polovina ženských obětí byla přinejmenším jednou partnerem znásilněna (Ševčík et al., 2011).

Ženy v roli pachatelek využívají jinou strategii než muži, a to verbální formou, kde se jedná spíše o různé druhy vyhrožování, obviňování, ponižování či znevažování mužských obětí domácího násilí (Bednářová, 2009).

„Sexuálním násilím se rozumí znásilnění, sexuální napadání, donucení k používání nebo sledování pornografie či jiné nucení k sexuálním praktikám proti vůli ohrožené osoby.“
(Kotková et al., 2014, 17)

2.2.4 *Sociální násilí*

Sociální násilí je zaměřeno na prostředí a sociální postavení oběti. Je velmi úzce spjato v rámci domácího násilí v partnerských vztazích s násilím psychickým, někdy je téměř nemožné je od sebe odlišit. Násilník postupně získává veškerou kontrolu nad obětí. Sleduje každý pohyb oběti, chce vědět s kým jde, kam jde, co bude dělat či dokonce s ní

chodí i na toaletu. Dává oběti příkazy, zákazy, izoluje oběť od okolí, drží oběť v domácím vězení, kontroluje čas, sociální kontakty či telefon oběti, může dojít i k úplnému zabavení telefonu, zablokování přístupu k počítači, televizi nebo zákaz chování na úřady. Zpočátku je pachatel zaměřený jen svým partnerem, později odmítá čelit pochybnostem příbuzných a přátel, a tak se snaží eliminovat s nimi kontakt, výjimkou není ani hrubé chování násilníka k příbuzným a přátelům s účelem je odradit od dalších návštěv. Díky násilníkovi, může nastat, že se rodina a přátelé přestanou o oběť zajímat a ukončí s ní veškerý jejich kontakt (Ševčík et al., 2011).

Ženy v roli pachatelek využívají děti nebo jiných osob k nátlaku na ohroženou osobu a ve většině případů zamezují partnerovi styk s jeho rodinou, přáteli či dětmi. Častá je také kontrola například emailů, sociálních sítí či obsahu mobilního telefonu nebo počítače (Čírtková, 2008).

2.1.4. Ekonomické násilí

Ekonomické násilí je omezení či absolutní odříznutí oběti k finančním prostředkům. Násilí může souviset i s potřebami jako je jídlo, pití a ošacení oběti. Agresor v mnoha případech kontroluje množství peněz oběti či dokonce oběti vezme peníze. Nechce se podílet třeba ani na financování domácnosti, zakazuje oběti docházet do práce, ale zároveň krade peníze. Také se stává, že si agresor v bance vezme půjčku na oběť a poté ji nesplácí. Násilná osoba zatajuje finanční situaci společné domácnosti a snaží se získat moc a kontrolu nad ohroženou osobou. Mezi ekonomické násilí taktéž spadá neoprávněná manipulace s finančními prostředky a majetkem oběti, tím může být rozprodávání buď společného majetku nebo majetku oběti bez jejího souhlasu (Ševčík et al., 2011).

Touto problematikou se zabývá především Haškovcová (2004), která ve své knize píše o tom, že i když je ohrožená osoba schopná vydělávat dostatek peněz, tak díky společnému rozpočtu s partnerkou, která se stará o finance, oběti nezbude dostatek financí na základní nezbytné léky nebo jiné zdravotnické potřeby, a tak může dojít k závažné újmě na zdraví oběti. Za ekonomické násilí lze brát i to, kdy pachatelka nutí oběť chodit do práce a zůstat tam přesčas, než je stanovená pracovní doba či najít si více pracovních úvazků.

2.3 Fáze násilí

Vztahy založené na domácím násilí vykazují určité charakteristiky, které se liší od zdravých intimních vztahů. Pochopení těchto rozdílů může být klíčem k rozpoznání potřeby vyhledat pomoc.

Během fází dochází k nebezpečným násilným činům, které mají typický vzorec bez ohledu na to, kdo se jich účastní. Cyklus násilí se neustále opakuje, přičemž se míra násilí může pokaždé zvýšit. V každé fázi cyklu má násilník vše plně pod kontrolou a snaží se svou oběť ovládat (Macková, 2009).

Tyto fáze domácího násilí nemusí platit pro každého, proto se musí ke každému případu přistupovat individuálně (Ševčík et al., 2011).

Koktová et al. (2014) popisuje 3 fáze násilí:

1. Fáze napětí

V první fázi se ve vztahu buduje napětí. Násilník začne prosazovat svou moc nad obětí ve snaze kontrolovat její jednání. V této fázi se oběť obvykle snaží násilníkovi ve všem vyhovět a drží se stranou. Přebírá odpovědnost za hněv násilníka a používá popírání jako obranu. Násilné osoby stanoví oběti pravidla, která se oběť ve snaze předejít nevyhnutelným útokům snaží dodržovat. Buskotte (2008) tvrdí, že tato fáze může trvat dlouho a pokaždé vyvrcholí v násilné chování

2. Fáze násilí

Během této fáze se u agresora projevují nekontrolované výbuchy násilí. Jedná se o nejkratší ze tří fází, ale také o nejnebezpečnější fázi. Násilníci se rozhodnou dát oběti lekci a obvykle ji zraní. Může to začínat drobnými zraněními, například: facky, štípance nebo tahání za vlasy, jak ale cyklus pokračuje, násilí je stále brutálnější a vystupňuje se do velkých tělesných zranění. Oběť se může, ale nemusí bránit, proto je důležité, aby oběť měla během této fáze bezpečné místo, kam se může ukrýt. Jakmile tato fáze skončí, oběť je ve stavu fyzického a psychického šoku. Mnoho obětí popírá vážnost svých zranění a také skutečnost, že by se tato situace mohla opakovat. Během cyklu násilí se u některých obětí vyvine určitá forma deprese, při níž jsou psychicky paralyzovány. Tento jev je znám jako "naučená bezmoc". Přestože se snaží mít pocit, že mají kontrolu nad chováním svého partnera, naučily se, že to, co dělají, nemá žádný vliv na to, co se jim děje.

3. Fáze usmiřování (fáze líbánek)

Ve třetí fázi se násilník chová k oběti laskavě, protože se více než kdy jindy bojí, že jej oběť opustí. Je mu to líto a přesvědčuje oběť i sebe, že se jeho chování nebude opakovat. Láskyplné chování partnera v této fázi se stává pro oběť nadějí, že se násilný partner změní a ve vztahu setrvává. Násilné osoby se sice omlouvají, ale stále obviňují oběť z násilí.

Tyto tři fáze domácího násilí se vzájemně podporují. Popírání a silná emocionální obrana udržuje cyklus v chodu. Násilníci se vyhýbají odpovědnosti za své násilné chování a oběti se snaží chránit sebe a vztah tím, že na násilí zapomenou. Jakmile násilí jednou začne, jeho četnost i závažnost se stále zvyšuje.

2.4 Délka a intenzita domácího násilí

Na domácí násilí nemusíme nahlížet jen z hlediska jeho formy, ale i z hlediska výskytu a četnosti, proto jej můžeme rozdělit na:

2.4.1 Epizodické domácí násilí

Tato forma je nejméně závažná. Nejedná se o dlouhodobé násilí, ale o jednorázovou událost. Tyto epizody jsou často rozmístěny v dlouhých intervalech, někdy během několika let. Při této formě domácího násilí žena napadá partnera, aniž by oběti způsobila vážnou újmu či trauma. Muži obvykle tuto formu domácího násilí nehlásí nebo ji dokonce ani za domácí násilí neidentifikují (Čírtková, 2008).

2.4.2 Cyklické domácí násilí

Cyklické domácí násilí je jednou z nejčastějších forem domácího násilí. Opakuje se v různě dlouhých intervalech, obvykle podle stejného vzoru – viz *Cyklus domácího násilí* zmíněný výše (Ševčík et al., 2011).

2.5 Příčiny domácího násilí

Příčiny domácího násilí jsou různé. Převládajícím motivem násilného chování je *“snaha o moc, dominanci, rozdělení rolí, kdy jeden v páru usiluje o dominantní postavení a druhý nebo přesněji řečeno druhá, je vmanipulována do submisivní pozice. Násilníci si svým jednáním kompenzují vlastní nedostatečnost nebo si realizují některou ze svých potřeb, aniž by však dali prostor k naplnění potřeb své oběti ve vztahu. Násilníci mají tendence své jednání bagatelizovat či popírat úplně.”* (Voňková, 2004, 169)

Vykopalová (2001) uvádí za nejčastější příčinu násilí, výchovu v rodině, kde v mnohých případech jde právě o získaný a naučený vzorec chování. Dále také uvádí za časté příčiny:

Alkoholismus – nadměrné užívání alkoholu či jiných návykových látek.

Duševní onemocnění – úzkost, deprese, bipolární porucha, schizofrenie, obsedantně-kompulzivní porucha a mnoho dalších onemocnění.

Chudoba a nezaměstnanost – finanční potíže mohou vztah nesmírně zatížit. Nezaměstnanost a chudoba pak znamenají, že týrané osoby mají snížené možnosti, jak z nebezpečné situace uniknout a získat právní pomoc.

Vzdělání – obecně platí, že čím vyšší vzdělání ženy mají, tím lépe jsou vybaveny k tomu, aby odvrátily nechtěné a nebezpečné sexuální návrhy. Studie prokázaly, že ženy s alespoň středoškolským vzděláním mají nižší riziko, že zažijí domácí násilí. Teorie spočívá v tom, že ženy s vyšším vzděláním jsou schopny získat prostředky a nástroje, které jim umožní uniknout ze situace zneužívání a zajistit si nezávislost.

Mladí rodiče – neočekávané nebo mladé rodičovství často vede k výchově dětí před získáním potřebných dovedností. To může vést ke stresu, agresi, hněvu, úzkosti, frustraci a depresi, přičemž mnohé z těchto projevů mohou být namířeny proti spolurodiči nebo dítěti. Studie také ukazují, že mnoho mladých rodičů je svobodných, což je vystavuje vyššímu riziku finanční nestability a nižšího vzdělání, čímž se již tak stresující situace ještě více komplikuje.

Sebeobrana – v mnoha případech může být domácí násilí reakcí na týrání ze strany druhého partnera nebo snahou preventivně se vyhnout násilí. Násilí je někdy vnímáno jako reakce na nadměrnou kontrolu ze strany druhého partnera ve vztahu.

Podezření na nevěru – když se důvěra mezi dvěma partnery stane podezřelou, může jedna strana považovat násilí za řešení problému. Ačkoli násilí rozhodně není řešením tohoto vztahového boje, podezření z nevěry je častou příčinou násilí v domácích situacích.

Vznik domácího násilí je v mnohých případech zapříčiněno více faktory, který tento jev podmiňují. Ve společnostech panují různé nepravdivé mýty o tom, že kdyby bylo násilí tak hrozné, oběť by od násilníka okamžitě odešla nebo že se násilí odehrává jen v sociálně slabších rodinách pod vlivem návykových látek či alkoholu a také že násilí je páčáno jen na hloupých a slabých lidech, kteří by měli být vůbec rádi, že je s nimi jejich partner ochoten žít nebo že mohou za útok partnera, který vyvolali svým provokativním chováním.

2.6 Následky domácího násilí

Domácí násilí v jakékoliv formě má v každém případě ničící účinky jak na fyzický, tak psychický stav ohrožené osoby. Snižuje sebevědomí a sebeúctu oběti. Oběť často pocítuje úzkost, má problémy se soustředěním a mnohdy se u ní objevuje porucha spánku, příjmu potravy nebo rychlé střídání nálad. Mají pocity viny či pocit odpovědnosti za násilí, popírají strach a hněv, který přichází s pocitem studu. Oběť se snaží vytěšňovat násilí, zvládat situaci sama bez pomoci okolí, dělat všechno pro to, aby nedocházelo k násilí či dokonce se snaží přizpůsobovat domácímu násilí. Oběti jsou obviňovány, že za všechno můžou ony a bojí se opustit pachatele, jelikož z něj mají strach. Vzhledem k tomu, že domácí násilí nebývá ojedinělým incidentem, ale obvykle dlouhodobým a opakujícím se aktem, dochází leckdy u oběti k rozvoji tzv. syndromu týrané osoby, respektive syndromu týraného partnera (Ševčík, 2011). Také se projevují příznaky PTSD (posttraumatické stresové poruchy), traumatizující zážitky, noční můry, a nakonec přicházejí pocity bezmoci, které vedou od potíží s alkoholem nebo drogami až k sebevražedným myšlenkám. Mezi časté následky násilí spadá trvalé poškození zdravotního stavu, zlomeniny, potraty a v některých případech i smrt, případně i sebevražda.

V důsledku domácího násilí trpí jak týraná osoba, tak i ostatní členové rodiny, a to především děti. I když se situace dětí, které zažívají domácí násilí, může někdy zdát beznadějná, neznamená to, že je čeká jen tragická budoucnost. Aby ale našli naději, často potřebují pomoc odborníků či přátel. U těchto obětí domácího násilí se po dlouhodobém násilí rozvinou některá závažná psychosomatická onemocnění, trpí úzkostí, depresi, bezmocí a osamělostí (Marvánová-Vargová, et al., 2008).

Následky, kterými je poznamenán pachatel, nejsou až tak známé. Pokud jedinec netrpí disociální poruchou, selhání v partnerském vztahu často snižuje sebevědomí násilníka, a naopak zvyšuje jeho nejistotu v rámci jeho interpersonálních dovedností a posiluje vzorce sociální deviace prostřednictvím učení.

3 NÁSILNÉ OSOBY

Pachatele domácího násilí nelze jednoznačně určit, mývá tzv. „dvojitá tvář“. Jsou vynikající manipulátoři, kteří svoji agresi projevují výhradně za zavřenými dveřmi, bez přítomnosti svědků a navenek působí bezproblémově a nenápadně. Násilí nebývá páčáno v afektu, jedná se o předem promyšlené jednání, kde cílem je získat kontrolu a moc nad partnerem/partnerkou. Převážná část případů své chování po příjezdu Policie ČR kamufluje či popírá. Svě jednání připisuje alkoholu, omlouvá žárlivostí a v mnoha případech svádí své chování na ohroženou osobu. Zvláště se pak hůře prokazuje domácí násilí, jeli agresorem žena (Střílková & Fryšák, 2009).

Násilnou osobou může být kdokoli z různých sociálních skupin, kultur, náboženství či ekonomických úrovní. Většina násilníků je násilná pouze vůči svým partnerům a 90 % násilníků nemá ani záznam v trestním rejstříku, neboť mimo domov většinou dodržují zákony (Ševčík at al., 2011).

Podle různých výzkumů bylo zjištěno, že fyzického násilí se dopouštějí častěji pachatelé s nižším vzděláním, kdežto pachatelé se vyšším vzděláním využívají vypočítavé citové vydírání či psychické násilí. Domácího násilí obecně se dopouští vysoké procento pachatelů, jež byli oběťmi či svědkem domácího násilí v dětství a mají vzato, že se násilí za určitých podmínek smí praktikovat (Čírtková, 2008).

Jelikož se násilník nikdy nepřizná ke svému činu a když ano, tak přizná pouze zlomek toho, co spáchal, dozvídáme se o agresorech jen díky obětem a jejich výpovědím.

3.1 Ženy jako násilné osoby

Ženy jsou naší společností vnímány za něžné zranitelné bytosti, které je třeba chránit. Avšak i ženy dokážou být kruté a násilné. Ženské násilí mývá rafinovanou a skrytou podobu a nastává tehdy, kdy žena cítí převahu nad někým slabším. Například u rozvedených žen, které prostřednictvím svých dětí vydírají či manipulují s jejich otcem. O tom, jaké jsou ženy v roli pachatelek domácího násilí nejčastěji posuzujeme z výpovědí mužů, kteří právě sdílejí nebo sdíleli s těmito partnerkami společnou domácnost.

Dříve se agrese přisuzovala ženám pouze v sebeobraně jako reakce na násilí ze strany muže. Brzy byl již tento názor zpochybněn, jelikož provedené výzkumy dokázaly, že nelze

jakékoli násilí ze strany partnerky považovat za sebeobranu. Ševčík, Špatenková a kol. (2011, 68) uvádí výzkum od (Buriánek & Kovařík, 2006), který poukazuje na žárlivost žen, kvůli níž dochází k omezování a nadměrné kontrole muže. Ženy také často zneužívají alkoholu a drog, vyhrožují oběti, chovají se agresivně nebo využívají různých podob psychického nátlaku. Mezi ženami najdeme i takové, které jsou schopné brutálního násilí (Haškovcová, 2004). Ne vždy lze stanovit psychiatrickou diagnózu násilné partnerky, jak se to dělalo dříve. Čírtková (2008) tyto osoby rozděluje následovně na dva typy:

- **Instrumentální typ** – jedná se o agresivní osobu s násilnickými sklony. Znamená to, že násilník je ve vztahu k partnerovi krutý a nelítostný. Má sklon k agresivnímu chování nejen vůči partnerovi, ale i vůči svým rodičům, sourozencům, přátelům apod.
- **Impulzivní typ** – v průběhu jakéhokoliv incidentu je žena impulzivní a nedokáže se ovládat. Typická je i závislost na svém partnerovi, ke kterému má úzkostnou vazbu.

Dle Noskové (1947) která ve své knize uvádí nejčastější vlastnosti charakteristické pro násilné ženy, jsou ženy vulgární, pomstychtivé, ukřivděné či egocentrické. Snaží se rozeštvát či poštvat své rodinné příslušníky proti oběti. Většinou mluví jen o svých vlastních pocitech nebo křivdách, které na nich byly páčány a chybí jim empatie vůči druhým. Tyto ženy jsou stále nespokojené, pomlouvají ostatní, užívají intriky a často také zatahují děti do hádek s partnerem.

Násilí na partnerovi se častěji dopouštějí ženy na mateřské dovolené, v domácnosti nebo nezaměstnané ženy. Také Buriánek, Pikálková a Podaná (2014) uvedli, že se na svém partnerovi dopouštějí domácího násilí spíše ženy s nižším vzděláním nežli ženy, které mají střední vzdělání s maturitou či vysokoškolské. Výskyt domácího násilí i značně ovlivňuje víra v Boha, kde tyto projevy jsou méně časté u věřících žen. Na pozdější život pachatele má ve značné míře vliv rodinného zázemí v jejich dětství, kde zážitky z rodiny velmi ovlivňují násilné chování žen v dospělosti vůči svému partnerovi.

U násilných žen forma domácího násilí prochází různými změnami, kdy se dostává mezi násilí emocionální a psychické i násilí fyzické, které však nelze srovnávat s četností fyzického násilí mužů na ženách (Ševčík et al., 2011). Pro muže není vůbec jednoduché se vyrovnat s násilím ze strany své partnerky. Objevuje se u nich nízké sebevědomí, stud,

izolace, strádání po stránce emocionální, mohou se cítit jako slaboši, čímž to může vést k tomu, že celou situaci zatajují. Pokud je muž obětí domácího násilí, často se spíše snaží přizpůsobit násilí, vyhledává tzv. strategii normalizace (Pešáková, 2016).

V této kapitole je poukázáno na to, že i ženy jsou v mnohých případech násilnými osobami, i když tato představa neodpovídá s obvyklým pojetím ženské funkce. Společnost hodnotí toto chování za neobvyklé, nehledě na to, koho žena týrá. Často toto chování ze strany ženy vyvolává u ostatních údiv.

3.2 Muži jako násilné osoby

„Osobnost agresora bývá vnímána jako fyzicky zdatný jedinec, často s nižší mentální úrovní, hrubý, bez soucitu, mravních zábran, primitivní. Druhým typem je osoba často nenápadná, slušná, kultivovaná, která promýšlí různé rafinované intriky na vyhlédnutou oběť a někdy si tím i „léčí své komplexy“. Třetím typem je „srandista“, oblíbený, vtipný, který šikamuje pro pobavení ostatních“ (Kraus, 2015, 142).

Muži, kteří se dopouštějí domácího násilí jsou typičtí narcisté, postrádají empatii a své potřeby považují za důležitější než potřeby ostatních lidí v jejich životě. Tito jedinci také pracují na utvrzování představy, že oběti si násilí zavinily samy v důsledku svého chování. Mývají často násilnické sklony, jsou majetničtí, manipulativní a nejsou schopni přebírat zodpovědnost za svoje chování (Ševčík et al., 2011). Podle Buskotte (2008) jsou mnozí muži natolik posedlí svojí partnerkou, která ho vede k její nepřetržité kontrole. Žárlí na ni v takové míře, že ji zakazuje i veškeré kontakty, co žena má.

Jánský (2010) popisuje, že motivace je pro násilníka důležitá k získání jeho úspěchu. Pachatel žije v domnění, že má právo partnerce kontrolovat či prohledávat osobní věci, sledovat, izolovat nebo ji vydírat. Násilník vyžaduje neustálou moc nad partnerkou, čímž se dopouští trestného činu, jako je domácí násilí, jehož cílem je udržovat svoji oběť v neustálé nejistotě a obavě, která má za příčinu narušení psychické stránky ženy. Vystupování agresora je z části naučené chování již z dětství, pokud i on byl obětí či svědkem domácího násilí, kde si převzal nějaké normy chování, které mu teď připadají normální. Dalším rizikovým činitelem se také může stát frustrace z vlastního neúspěchu či zklamání, chorobná žárlivost nebo duševní nemoc násilníka. Taktéž se může jednat o nepřijetí faktu, že je žena úspěšnější v zaměstnání a vydělává více peněz.

4 OSOBY OHROŽENÉ DOMÁCÍM NÁSILÍM

Oběti lze definovat jako: „oběti trestného činu, násilí či zneužívání“. Podle Ševčíka, Špatenkové a kol. (2011) se odehrává domácí násilí obvykle mezi partnery, kteří sdílí společnou domácnost, ať už tedy mezi partnery heterosexuálními či homosexuálními.

Lidé do vztahu nevstupují s myšlenkou, že by mohli být týraní nebo zneužívání a mohlo se to stát právě jim. V počátku vztahu nemusí vůbec nasvědčovat, že by mohlo dojít k domácímu násilí, tyto vztahy začínají jako všechny ostatní vztahy, ba naopak někdy dokonce i lépe a až v průběhu vztahu propukne domácí násilí. Násilí se ve většině případů odehrává v soukromí, což má vliv na jeho řešení a pomoc obětem násilí. Některé oběti se však stydí za situaci, která se děje u nich doma a mají v mnohých případech pocit, že ponižování a násilí, kterému jsou vystaveny, musejí snášet a nemají na výběr. Snaží se danou situaci nejdříve zvládat samy a omlouvají partnera za přepracovanost či stres a doufají, že se to už nebude opakovat. Obvykle se totiž bojí o nepochopení okolí, hlavně jejich nejbližších, ztráty dětí či pocitu samoty.

Pokud partneři žijí ve společné domácnosti a násilí se odehrává za zavřenými dveřmi mohou být viditelné jen patrné formy domácího násilí, a tím pádem hůře prokazatelné. Společenský nátlak a absence svědků snižuje věrohodnost výpovědi oběti, což vede k tomu, že se oběť v mnoha případech raději stáhne. Oběťmi násilí se mohou stát jak ženy, tak i muži, ale také děti, senioři, handicapovaní lidé či LGBT. Ševčík, Špatenková a kol. (2011) uvedli, že oběťmi domácího násilí trpí nejčastěji děti, ženy (92-98 %), muži (2-5 %), senioři (3-5 %) nebo osoby se zdravotním postižením.

Voňková a Spoustová (2016) rozdělují oběti podle jejich vzájemného vztahu mezi násilnou osobou a obětí následně:

- **Zúčastňující se oběť** – v tomto vztahu se oběť s násilnou osobou zná a díky tomu je ovlivněna motivace násilníka.
- **Nezúčastňující se oběť** – v tomto vztahu se oběť s násilnou osobou neznají, proto oběť nevnímá ze strany pachatele žádné ohrožení ani nebezpečí.
- **Provokující oběť** – jede o chybu ze strany oběti, kdy se sama oběť vystavila nebezpečí, jelikož neodhadla bezpečnost situaci.
- **Latentní oběť** – jde o skrytou oběť, kulmuji se u ní viktimgenní faktory, které jsou neviditelné a vyskytují se v domácnostech s vysokou mírou latence a emocionálních bariér.

4.1 Děti jako osoby ohrožené domácím násilím

Děti jsou kvůli své psychické či sociální nezralosti a fyzické slabosti vhodným cílem pro násilníky. Pro tyto dětské oběti domácího násilí vzniklo označení tzv. syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte (Špatenková, 2011).

Děti se stávají buď přímými oběťmi, kdy je na nich páchána jakákoli forma násilí nebo jsou oběťmi nepřímými, kdy jsou svědky násilí mezi rodiči. Většina těchto dětí mívají poruchy spánku nebo chování, školní problémy či nízké sebevědomí. Tyto děti se mohou chovat agresivně vůči ostatním, některé mají dokonce i sebevražedné myšlenky. Žijí tak v neustálém stresu a často se u nich projevují deprese či psychické poruchy. Problémem je, že si děti berou příklad z chování svých rodičů a v pozdějším životě toto násilné chování mohou aplikovat i na svých partnerech (Ševčík et al., 2011). Více jsou ohroženy děti jejichž matky byly také týrány, děti z dysfunkčních rodin, děti se zdravotními či psychickými problémy nebo děti, jež vyrůstají v rodině s nevlastním otcem.

4.2 Senioři jako osoby ohrožené domácím násilím

Domácí násilí na seniorech má všechny znaky spojené s násilím. Jde o dlouhodobé útoky, které probíhají doma, za zavřenými dveřmi. Senior bývá izolován a intenzita útoků stále narůstá (Ševčík et al., 2011).

Senioři, kteří jsou oběťmi domácího násilí jsou dodnes stále odborníky přehlíženou skupinou. Stane-li se senior obětí násilí, většinou se za tuto situaci stydí a zatajuje ji. Někdy je i důvodem k neřešení situace například to, že senior trpí demencí, či depresí, která jim znemožňuje tuto situaci oznámit a bojí se, že jim nikdo nebude věřit, jelikož jsou už staří a nemocní. Nejčastější násilníci seniorů jsou jejich dospělé děti nebo vnoučata. I když je na nich domácí násilí pácháno nejbližšími osobami, tak mají senioři strach z jejich ztráty. Obávají se, že budou nuceni odejít do nemocnice, a přitom opustit svůj domo (Ševčík et al., 2011).

Násilí přetrvává řadu let, šokující na tom ale je, že si mezi sebou vlastně ubližují lidé, kteří by si měli být nejbliž. Rodina ztrácí funkci ochránce či místa, kde by člověk měl mít pocit jistoty a bezpečí (Buriánek et al., 2006). Ve většině případů se ke svým rodičům či prarodičům totiž vrací tzv. nepovedené děti, pokud samy selžou ve svém životě. Většinou jde o osoby nezaměstnané, závislé na alkoholu či drogách nebo o osoby s kriminální

minulostí (Voňková & Spoustová, 2016). U týraných seniorů často nastávají situace, kdy si k nim opětovně chodí žádat o finanční podporu jejich dětí či vnoučata a senioři tuto pomoc nevidí jako nežádoucí, která narušuje vztahy. U mužských obětí domácího násilí v seniorském věku, je situace daleko složitější, jelikož nemají dostatek fyzických ani psychických sil se násilníkovi vzepřít, ještě pokud je agresorem jejich dospělé dítě či vnouče. Na rozdíl od muže středního věku, má senior mnohem více slabin, kvůli kterým se může stát obětí násilí (Špatenková, 2011).

Zimmelová a Stolín (2006) uvádějí za některé činitele zvyšující ohrožení seniora: sociální izolaci, úbytek soběstačnosti, zhoršující se zdravotní stav, poruchy komunikačních a kognitivních funkcí či závislost na agresorovi a soužití s ním.

4.3 Ženy jako osoby ohrožené domácím násilím

Ženy jsou nejohroženější skupinou, které jsou snadným terčem týrání svými partnery či manžely. Na ženách jsou uplatňovány všechny formy domácího násilí, nejčastější a nejjednodušší formou je na ženách pácháno násilí fyzické, kdy muž ženu bije rukou či jinými nástroji (řemen), kope do ní, způsobuje popáleniny nebo bodné rány, škrtí, dusí, svazuje ji nebo ji odepírá spánek či potravu. Ženy jsou také často svými partnery sexuálně zneužívány. Syndrom týrané ženy lze definovat jako souhrn vlastností a následků týrání, které snižují schopnost účinně reagovat na násilí. Syndrom je složený z různorodých projevů, může se objevovat bezmoc, sebedestruktivní reakce (popírání partnerovy viny a zneužívání, minimalizace následků či odmítaná pomoci) nebo PTSD (posttraumatická stresová porucha) (Střílková & Fryšták, 2009).

Ženy, které již v dětství byly týrány, vyrůstaly v rozvrácených rodinách, brzy otěhotněly či se brzy vdaly mají větší sklony k tomu, aby se staly obětí domácího násilí než jiné ženy. Jako další hrozící riziko může být soužití s partnerem, který má rád perverzní sex, má závislost na alkoholu, drogách nebo hazardních hrách. Jsou také více ohroženy ženy alkoholičky, drogově závislé, úzkostné ženy, v depresi nebo které mají sebevražedné sklony (Ševčík et al., 2011).

V minulosti byla situace pro ženy velmi složitá, jelikož se často setkávaly s nedůvěrou a neporozuměním od okolí. Dnes jsou již týrané ženy více chápány, jelikož je i okolí o této situaci více informované. Každý případ je jedinečný a neexistuje pro něj

jednoduché a jasné řešení. Je na každé ženě, aby se svobodně rozhodla, zda odejde nebo zůstane v násilnickém vztahu. Odchodem ztrácí žena nejen partnera, ale je třeba si uvědomit, že se může jednat i o ztrátu bydlení, společného vztahu, rodinného zázemí nebo i dětí. Spousta žen si neumí představit život bez partnera, bojí se samoty a také toho, že už si nikoho nenajdou. V mnohých případech se některé ženy dokonce i stydí za důvod jejich odchodu (Ševčík et al., 2011).

5 MUŽI JAKO OSOBY OHROŽENÉ DOMÁCÍM NÁSILÍM

Tato kapitola popisuje násilí na mužích, které je mezi společnostmi tak málo známé, jelikož jsou za oběti považovány spíše ženy a děti nežli muži. Je to zapříčiněno tím, že muži mají o tom v mnohých případech vůbec strach mluvit, že se stali oběťmi domácího násilí a kolikrát se za oběť ani nepovažují. Proto nevyhledávají pomoc u institucích, které se touto problematikou zabývají a díky tomu o této skupině obětí víme tak málo.

Pro muže bývá těžké přiznat problémy, protože je to právě on, který se o sebe dokáže vždy postarat sám. V mnohých případech si ani neuvědomují, že je na nich pácháno domácí násilí a pokud si tento problém uvědomí, stejně se ho snaží bagatelizovat, odmítají se s tím komukoliv svěřovat, jelikož se stydí za danou situaci (Kolektiv autorů Český svaz žen, 2016).

Násilí na mužích je častější, než bychom očekávali. Muži jsou v podstatě silnějšími jedinci než ženy, ale to vždy neznamená, že se nemohou stát i muži oběťmi domácího násilí. Obětí se může stát muž v jakémkoli věku, sociálního postavení či kultury. Bývají podstatně v těžších situacích nežli ženy, jelikož se setkávají spíše s nedůvěrou ze strany institucí a policie. Mývají strach, že je policie bude brát spíše jako násilníky než oběti a nebude jim věřit (Robinson & Segal, 2019).

„Zkusil jsem to na policii, na sociálce a v organizaci FNF (Families Need Fathers – Rodiny potřebují otce). Byli byste překvapeni, kde všude jsem hledal pomoc. Bylo to zbytečné, pouze ve mně sílil pocit marnosti.“ (Conwayová, 2007, 42)

Násilí mužů je velmi složité, nedochází k rozeznání situace ani v momentě, kdy se o domácí násilí skutečně jedná. Muži často svoji roli oběti skrývají, zatajují nebo odmítají, což dokazuje i celá řada kazuistik. Hlavním problémem jsou tzv. dvojité zavřené dveře, kdy jedny dveře představují samotné násilí, které je na muži pácháno a druhé dveře představují obavy a strach mužů, jež se s problémem nechtějí svěřovat a mají strach ze zveřejnění jejich příběhu (Buriánek et al., 2014, 20).

V případech domácího násilí páchaného na mužích se namísto fyzického násilí jedná více o násilí psychické, sociální či ekonomické. Příkladem bývá ponižování či žárlivé scény ze strany partnerky před přáteli, kolegy či rodinou. Ženy partnera obviňují, manipulují nebo izolují. (Robinson & Segal, 2019). Ženy obvykle vydírají muže prostřednictvím dětí, hrozí mu, že pokud rodinu opustí, zamezí mu kontakt s dětmi. Hlavním důvodem, proč ženy ve většině případů neodejdou od násilného partnera či manžela je silné mateřské pouto ke svým dětem. V naší moderní době však stále více hrají rodičovskou roli i muži jako otcové, pro

kteří je také obtížné odejít od svých dětí. Nachází se ve stejném nepříznivém postavením při odchodu z domova jako žena, kdy je vystaven riziku ztráty bydlení, kontaktu s dětmi, ztráty prestiže (*Kdo kdy viděl týraného muže svou partnerkou či manželkou?*) finanční tíseň, povinností platit výživné nebo faktem, že soudy přiřknou děti matce.

Čech a kol., (2011) popisují nejčastější typy domácího násilí páchaného na mužích ze strany násilné partnerky. Jedná se zejména o násilí psychické, kdy jsou na muže směřovány nářky (*jsi neschopný, chudák, blbec, ubožák, podívej se na sebe apod.*). Dále se může jednat o odmítání sexu partnerovi či naopak jeho vyžadování. Dojde-li k pohlavnímu styku, partnerka se následně vysmívá jeho schopnostem či potenci. K dalšímu velmi častému typu řadíme finanční násilí, kdy partnerka rozhoduje o financích celé rodiny, veškerých jeho nákupech, muži je přidělováno určité kapesné nebo mu jsou peníze odírány úplně a muž nabývá pocitu, že si je ani nezaslouží. Při násilí muže hovoříme i o tzv. potravinovém teroru, kdy žena záměrně kupuje a vaří jídlo, které muži nechutná nebo dokonce ze svých zdravotních problémů (alergie na lepek, laktózu) toto jídlo jíst nemůže a zůstává tak o hladu. Ženy ve většině případech využívají i sociálního násilí, kdy proti muži poštvávají rodinu, omezují či zakazují mu kontakt s přáteli, chození do práce, které je doprovázeno občas i fyzickými útoky ostrými předměty či házení věcí, co přijdou agresorce pod ruku.

Conwayová (2007) popisuje některé příběhy mužů, kteří se stali oběťmi domácího násilí. „*Míval jsem pořád monokly, protože mě často bila pěstí nebo praštila botou do oka, a jednou mě dokonce píchla do oka zahradními nůžkami. Měl jsem pak sedm stehů.*“ „*Fyzické násilí nebylo tak hrozné jako citové a duševní týrání, alespoň mi to tak připadalo. Fyzické rány se zahojí, ale s tím druhým musím žít den co den.*“ (Conwayová, 2007, 40–41)

5.1 Syndrom týraného muže

Projde-li si muž domácím násilím, nezanechá to na něm pouze fyzické následky, ale i šrám na jeho duši, který už nikdo nevidí. Mývá snížené sebevědomí, pocity méněcennosti, studu dokonce i strachu.

Oběť i přesto, že je týrána, nadále v násilném vztahu zůstává vzhledem k přetrvávající citové vazbě k násilníkovi. Podle Čírtkové (2008) k syndromu týraného muže dochází až ve chvíli, kdy se cyklus násilí opakuje minimálně dvakrát. Vznik tohoto

syndromu také podporuje nezáměr společnosti o jeho řešení. Jedná se velký počet příznaků, které se dají u každé z obětí, jakkoliv kombinovat. Příznaky mohou být následující:

- **Stres** – jedním z nejčastějších příznaků domácího násilí je vysoká míra stresu, kdy muž není schopen se uvolnit, a dokonce ani souvisle mluvit.
- **Úzkost** – muž mívá velmi časté úzkostné stavy.
- **Nízké sebevědomí** – jedním z nejčastějších následků toho, že jsou muži dlouhodobě obětí domácího násilí. Muži mají pocit, že si násilí zaslouží.
- **Deprese** – obvykle se deprese dostaví, pokud je muž dlouhodobě vystaven domácímu násilí. Přestává ho bavit život nebo jeho přátelé, je apatický a unavený. Častý příznak domácího násilí.

Nedávné výzkumy, potvrzují fakt, že mužů, kteří jsou denně týráni, je už téměř stejný počet jako žen, které se hlásí jako oběti domácího násilí a zneužívání. Tato skutečnost by tedy neměla být společností opomíjena a mužům by měla být poskytnuta stejná pomoc jako ženám.

Buriánek, Kovařík a kol. (2006) uvádí mýty vztahující se k domácímu násilí páchaném na mužích:

„Muž je silnější, proto nemůže být fyzicky napaden ženou.“ – muž nemusí být v každém případě silnější jako žena a agresivita není závislá zdatnosti násilníka.

„Ženy se dopouštějí násilí pouze v sebeobraně.“ – kvůli tomuhle mýtu muži často nevyhledávají pomoc, jelikož se bojí, že budou sami považováni za agresora.

„Jen úplný slaboch zažívá násilí ve vztahu.“ – osoba určitě není považována za slabocha, jelikož musí každý den dát mnoho sil k nalezení strategie k setrvání ve vztahu s násilnou osobou.

„Kdyby to bylo skutečně tak hrozné, odešel by.“ – odchod od rodiny není skutečně tak lehký, jak to může třeba pro okolí vypadat, nikdo nemá představu, co se odehrává za zavřenými dveřmi a jakým výhružkám kvůli odchodu oběť čelí.

6 POMOC MUŽŮM JAKO OBĚTEM DOMÁCÍHO NÁSILÍ

V následující kapitole se budeme zabývat pomoci mužům jako obětem domácího násilí, kde tato pomoc záleží hlavně na informovanosti o tom, jak na násilí reagovat, na co si dávat pozor a na co se přichystat. Následně zmíněná legislativa seznámí čtenáře, na co mají oběti nárok nebo jak postupovat v určitých situacích. Kapitola zahrnuje i organizace, na které se muž může obrátit a požádat pomoc.

6.1 Současná legislativa

Hlavním klíčem pro domácí násilí jsou otázky bezpečnosti, platící dvojnásob pro ohrožené osoby, které se rozhodnou pro odchod z násilného vztahu. Existují tedy zákonná opatření, která to vše zajistí a ochrání oběť násilí. Lze říci, že tyto zákony a předpisy jsou navrženy tak, aby řešily závažné a dlouhodobé případy domácího násilí.

Velký průlom v ochraně obětí domácího násilí představuje zákon na ochranu před domácím násilím č. 135/2006 Sb. Střílková a Fryšták (2009) vytyčují tři vzájemně propojené pilíře, na kterých je zákon postaven. Jde o intervenční centra, policii ČR a soudy, kde hlavním úkolem policie je zastavit současné násilí v rodině vykázaním násilné osoby. Právní institut vykázaní upravuje trestní zákoník č. 40/2009 Sb., ve kterém zmocňuje policii ČR k možnosti vykázaní násilné osoby po dobu 10 dnů ze společného bydlíště a jeho bezprostředního okolí. Oběť má právo podat během této desetidenní lhůty návrh na vydání předběžného opatření u příslušného soudu. O této možnosti musí oběť informovat dle zákona č. 135/2006 Sb. na ochranu před domácím násilím policie ČR při provádění vykázaní násilníka. Intervenční centra kontrolují dodržování povinností pachatele při vykázaní a starají se o ohroženou osobu. Třetím pilířem jsou soudy, které se zabývají řešením situací ohrožených osob v občanskoprávním řízení a vystavují předběžné opatření, kterým je násilník nucen být opustit (Králičková & Žatecká, 2011).

6.2 Dávky státní sociální podpory a sociální pomoci

Dávky státní sociální podpory a sociální podpory upravuje zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Dávky jsou na základě zákona poskytovány dle stanovených násobků životního minima. Jedná se o rodičovské příspěvky, příspěvky na dítě, bydlení, porodné či pohřebné. Oprávněný musí splňovat všechny podmínky, které zákon uvádí, aby mu mohli být poskytnuty dávky sociální podpory. Musí mít trvalý pobyt v České republice nebo jeho příjem nesmí překračovat stanovenou výši (Ministerstvo práce a sociálních věcí). Pro muže je nejpodstatnější příspěvek na bydlení využitelný z dávek státní sociální podpory. Pro oběť je v mnohých případech těžké od násilníka odejít i z důvodu, že je na něm finančně závislá, proto tato dávka může pomoci mužům k odhodlání se odstěhovat, najít si vlastní bydlení a začít nový život.

„Podle zákona č.11/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, nachází-li se oprávněná osoba v hmotné nouzi, má právo na poskytnutí příspěvku na jeho živobytí, doplatku na bydlení či okamžitou bezprostřední pomoc. Pokud je muži svěřeno nezletilé dítě, do jehož péče, které je jednou z posouzených osob, má otec právo, není-li mu placeno výživné déle než tři měsíce požádat o příspěvek na živobytí, který nahrazuje neplacené výživné. Je zde také možnost žádat sociální odbor obecního úřadu v místě jeho bydliště, pokud jsou splněny všechny nutné podmínky o příspěvek na výživu dítěte nebo finanční či materiální příspěvek. Dávky jsou významné pro výjimečné jednorázové výdaje rodiny. „(Ševčík at al., 2011, 144)

Dosud neexistují dávky, určené výhradně pro osoby poznamenané domácím násilím. Tyto osoby mohou brát pouze dávky, u kterých splňují zákonem stanovené podmínky. Pro mnohé oběti je jejich vyřizování zdlouhavé a vyčerpávající, čímž mohou ztrácet smysl a neposkytovat podporu potřebné době.

6.3 Pomoc v rámci zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách má hlavní roli v celém systému řešení domácího násilí. Zakládá instituce pro poskytování pomoci a ochrany obětí domácího násilí. Azylové domy sloužící k dočasnému bydlení pro ohrožené osoby, intervenční centra, která jsou mostem mezi soudy, policií a obětí poskytující psychickou a sociální podporu či manželské poradny, při řešení partnerských problémů, která slouží i jako prevence násilí.

6.3.1 *Intervenční centra*

Funkce intervenčních center pro osoby ohrožené domácím násilím jsou legislativně zakotveny v zákoně č. 108/2006 Sb. Úkolem intervenčního centra je poskytnutí okamžité pomoci oběti, nejpozději do 48 hodin od odevzdání záznamu Policie ČR o vykázaní násilníka ze společného obydlí. Intervenční centra mají povinnost poskytovat poradenské služby v psychologické, právní či sociálně právní oblasti na pomoc obětem domácího násilí, kde jsou seznámeny s postupy při uplatňování osobních práv. Centra i v mnohých případech pomáhají zajistit stravu a ubytování (Ševčík et al., 2011). Dle Conwayové (2007) je i jednou z funkcí intervenčních center zajišťovat koordinační a informační spolupráci mezi dalšími subjekty, a to především mezi policií, zdravotnickým zařízením, orgány sociálně právní ochrany dětí a soudy.

Špatenková (2011) vyzdvihuje důležitost role intervenčních center při řešení domácího násilí. Ohroženým osobám nepostačuje jen právní ochrana, proto je zde kladen důraz na zařizování pracovišť poskytující následnou pomoc a péči obětem prostřednictvím odborných pracovníků z psychologické a sociální oblasti.

6.3.2 *Centra krizové intervence*

Centra krizové intervence poskytují pouze krátkodobou pomoc obětem pro odvrácení současné situace. Pomoc ohroženým osobám v centrech krizové intervence může probíhat dle Špatenkové (2011) hned v několika formách. Poradit se oběť může běžnou formou, kdy dorazí na předem domluvenou schůzku. Jelikož obětem domácího násilí je ale tato možnost odepřena, z důvodu její izolace, centra krizové intervence umožňují rozhovor i ve formě distančního poradenství prostřednictvím telefonátu nebo lze také pracovníka krizové intervence kontaktovat pomocí elektronické pošty. Pracovníci v těchto centrech jsou řádně proškolení, vědí, jak postupovat a řešit tyto krizové situace. Pomáhají obětem během sezení k opětovnému dosažení psychické stability, sestavovat krizové plány, poskytovat obětem využití krizového lůžka, zajišťovat krizová centra či zprostředkovávat další služby pro pomoc oběti (Střílková & Fryšták, 2009).

6.3.3 Azylové domy

Azylové domy byly postaveny pro oběti domácího násilí, které nemají možnost se ubytovat u svých příbuzných nebo přátel, jelikož s nimi mají přetrhané vazby, a tak nemají kam jít. Azylové domy jsou bezpečným místem, kde se týraný muž má možnost dočasně nebo po delší dobu uchýlit a snažit se o budování nového života. Jsou zde muži poskytovány poradenství za přítomnosti odborných pracovníků k zotavení se z následků násilí. Kromě pomoci ve formě odborných poradenství je mužům v azylových domech poskytována i materiální výpomoc či doprovod mužů pracovníky na soudy, úřady či jiné instituce (Conwayová, 2007). Strílková a Fryšták (2009) doplňuje, že jsou mužské oběti násilí také podporovány azylovými domy v jejich osamostatnění či obnově sebevědomí.

Dle informací Sdružení azylových domů ČR existuje nyní v České republice 107 azylových domů, které jsou založené na pomoc mužům, potažmo 51 z nich je výhradně určena jen pro muže, kteří se nachází v nepříznivé životní situaci. Zbývajících 56 azylových domů poskytuje pomoc nejen mužům, ale i ženám, a rodinám. Pro oběť násilí je zde těžké se však dostat, jelikož obsazenost azylových domů bývá zpravidla vysoká (Sdružení azylových domů).

6.3.4 Manželské a rodinné poradny

Poradny jsou od roku 2007 legislativně zakotveny v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a tak se stávají součástí nově vybudované sítě sociálních služeb, kde poskytování odborných služeb v poradnách spadá pod sociální poradenství, které je blíže definováno vyhláškou č. 505/2006 Sb.

Manželské a rodinné poradenství je specializovaným oborem sociální práce a psychologie, který využívá psychologických postupů na řešení problémů mezilidských vztahů, a to hlavně mezi partnery, manželi či rodinami. Dále se zaměřuje také na generační spory, zvládání rozvodových a porozvodových situací, nevěrou, žárlivostí, závislostí v rodině a problémech v intimním vztahu. V manželských a rodinných poradnách pracují školení odborní pracovníci, kteří poskytují poradenství z psychosociální a sociálně právní oblasti partnerským párům, manželům, rodinám či jednotlivcům, kteří se vyskytují v obtížné životní situaci. Důležitou součástí práce je především mediace konfliktů a přistoupení na dohody ohledně dětí (Asociace manželských a rodinných poradců ČR).

6.4 Organizace pracující s oběťmi domácího násilí

Všechny organizace pomáhající obětem domácího násilí hrají v systému velmi důležitou roli. Anonymita oběti je velice důležitá při poskytování pomoci, kdy usnadňuje oběti se svěřit o svém problému. Jelikož se organizace nacházejí většinou ve městech, může to být pro řadu obětí domácího násilí překážkou, a tak se organizace usilují nabízet možnosti telefonického nebo emailového kontaktu.

6.4.1 Bílý kruh bezpečí

Registrovaný Bílý kruh bezpečí (BKB) je jednou z předních organizací poskytujících pomoc obětem domácího násilí, který vznikl 4.9.1991 registrací Ministerstva vnitra ČR. Činnost BKB zahrnuje okamžitou, odbornou, bezplatnou a diskrétní pomoc poskytovanou odbornými poradci, zejména sociálními pracovníky, psychology a právníky. Hlavním kladem těchto organizací je poskytnutí pomoci v jedné poradně při řešení souhrnných problémů oběti ať už to psychosociální nebo právní oblasti. Organizace podává pomoc, a to nejen v osobním kontaktu, ale i prostřednictvím nepřetržitých bezplatných telefonních linek. Spolupracují se státní správou či místní samosprávou ČR a také s nevládními organizacemi. Pořádá různé semináře, přednášky či školení za účelem osvěty naší společnosti o problematice domácího násilí. Bílý kruh bezpečí už 24 let píše ve svém Zpravodaji BKB, který vychází každé čtvrtletí o prevenci, možnostech či řešeních domácího násilí nebo jiných trestných činů (Bílý kruh bezpečí, 2007).

Pobočky BKB sídlí v Olomouci, Brně, Ostravě, Českých Budějovicích, Jihlavě, Liberci, Pardubicích, Plzni, Praze.

6.4.2 Acorus

Acorus je ústav, který vznikl v roce 1997, jejímž cílem je poskytovat potřebnou odbornou pomoc osobám ohroženým domácím násilím k překonání nepříjemných sociálních situací a začlenění do všedního života bez existence násilí. Pomoc je poskytována prostřednictvím různých služeb, jako jsou azylové domy, odborné sociální poradenství, krizová pomoc a právní informace pro osoby ohrožené domácím násilím. Jelikož jsou azylové domy určeny výhradně jen pro ženy s dětmi, muži jsou poskytovány pouze služby nepobytové nabízené organizací. Acorus také aktivně vydává publikace o domácím násilí a

tříkrát ročně vydává newsletter, který je informuje o aktuálním programu a akcích jejich organizace (Acorus).

6.5 Mediální pomoc obětem

Teprve až s nástupem internetu a jeho širší dostupností se daří vnášet informace o domácím násilí do povědomí občanů. Občanská sdružení Bílý kruh bezpečí, ROSA a celá řada dalších organizací se snaží získané informace sdělovat občanům a objasňovat závěry prováděných studií. Sem tam se v médiích objevují informace, že muži jsou velice znevýhodňováni oproti ženám, které nejsou diskriminovány dnešní společností, jelikož díky různým feministickým časopisům, online článkům či zprávách v televizi zakořenil ve společnosti stereotypní pohled na muže jako agresora, toužícího po moci. To zanechává u mužů pocit bezmoci a pro řadu z nich to znamená i snížená šance poskytnutí pomoci, jestliže se skutečně dostane do cyklu domácího násilí. Vzhledem k tomuto faktu na internetu začaly vznikat různé webové stránky zabývající se pomocí a práv mužů, otců a jejich dětí.

Liga otevřených mužů – nezisková organizace pomáhající mužským obětem, nabízí pro muže individuální poradenství.

Unie otců – zabývá se a řeší rozvodové i porozvodové spory související s nezletilými dětmi.

Chlapi v akci – diskuse prostřednictvím internetu, kde se muži mezi sebou radí a řeší své problémy.

Sdružení za dodržování práv dětí a rodičů v České republice – občanské sdružení, které řeší diskriminaci otců v České republice.

Počty mužů, kteří by potřebovali pomoc se stále navyšují. Existuje mnoho organizací, které pracují s oběťmi domácího násilí. Zaměřují se však především na pomoc ženám a dětem. Mužům je poskytována hlavně krizová pomoc nežli následná péče, která není v jejich případě tak intenzivní. V České republice bohužel ještě nevznikla žádná organizace, která by se zabývala pouze násilím páchaném na mužích. Pokaždé jde o pomoc mužům či ženám, popřípadě dětem nebo jen výhradně ženám jako obětem domácího násilí.

6.6 Prevence domácího násilí

„Prevence násilí na mužích by se měla obracet k bourání předsudků v širším sociálním kontextu a konkrétní především k odtabuizování spojení mezi mužskou a ženskou identitou oběti.“ (Buriánek, 2006, 56)

Z pohledu společnosti bude muž vždy spíše považován za původce domácího násilí, což nikdy nepřispěje k ochraně muže jako oběti. Z tohoto důvodu je třeba považovat za důležitost i prevenci domácího násilí, kde primárním cílem je především zamezení určitých okolností, které by vedly ke vzniku domácího násilí mez partnery. Realizace primární prevence spočívá v první řadě hlavně ve výchově, vytváření vhodného prostředí či konstruktivní komunikací mezi mužem a ženou. Mohou nám v tom pomáhat i různé preventivní programy na školách či akce informující povědomí lidí o domácím násilí.

7 CÍLE

Hlavním cílem bakalářské práce je seznámit širokou veřejnost s touto problematikou, jejímž dílčím cílem je informovat muže o možné pomoci, stanou-li se obětí domácího násilí. Cílem praktické části je zjištění znalostí studentů ochrany obyvatelstva FTK o problematice domácího násilí.

8 METODIKA VÝZKUMU

Pro výzkumné šetření jsem si zvolila metodu kvantitativního výzkumu, jelikož tato metoda umožňuje zjistit co nejvíce znalostí, názorů či zkušeností od cílové skupiny zkoumání. Může být prováděn formou dotazníkové analýzy, pomocí testů či pozorování. Kvantitativní výzkum má strukturovaný sběr dat a je založen na vědecké teorii, jenž je východiskem řešení výzkumného problému (Hendl, 2016, 42).

8.1 Výzkumné otázky

1. Je problematika domácího násilí páchaného na mužích dostatečně společností řešena?
2. Jakými nejčastějšími formami je na mužích pácháno domácí násilí?

8.2 Popis výzkumné metody

Pro výzkum byla zvolena dotazníková analýza jako jedna z forem kvantitativního šetření. Jedná se o nejběžněji používanou metodu výzkumu, která je navržena pro sběr velkého množství dat. Výhodou je i získání informací od značného počtu respondentů v krátkém časovém úseku. Nevýhodou však naopak může být časová náročnost při vyhodnocování získaných dat nebo získáním nepřesných výsledků vzhledem k nepochopení interpretace položených otázek respondentem. Dotazník probíhá dotazováním prostřednictvím otázek, na které zodpovídá osoba, označována jako respondent. Struktura dotazníku by měla být předem promyšlená.

Dotazník využívá různé typy otázek, rozdělené na uzavřené, polouzavřené a otevřené. Uzavřené otázky mají pouze alternativní odpovědi, kde nemá respondent možnost vyjádřit svůj vlastní názor. Tento typ uzavřených otázek je nejlepší pro vyhodnocování získaných výsledků. Druhým typem je polouzavřená otázka, která nabízí možnost alternativní odpovědi s možností svoji odpověď vysvětlit. Otevřené otázky dávají možnost respondentům vlastní odpověď, čímž není respondent ničím omezován. Vzhledem k tomuto typu otázek, získávají výzkumníci velké množství údajů, kde je ale zároveň složitější

vyhodnocování získaných odpovědí. Posledním typem otázek jsou otázky škálové umožňující respondentům odpovídat pomocí hodnotící stupnice daný jev (Gavora, 2010).

K výzkumnému šetření jsem vytvořila dotazník na webových stránkách www.surveio.cz, jehož propagace probíhala prostřednictvím sociálních sítí a emailové pošty. Dotazník obsahuje 17 otázek, z čehož jedna zaznamenává pouze pohlaví respondentů. Ostatní otázky jsou zaměřené na zjištění vědomostí studentů o dané problematice. Tvoří ho 4 uzavřené otázky, kde je respondentovi nabízena volba mezi dvěma či více možnými odpověďmi a 12 otevřených otázek, kde má respondent možnost vlastní odpovědi. Dotazníkové analýzy formou anonymního dotazníku se zúčastnilo 56 respondentů tvořených jen ze studentů ochrany obyvatelstva Fakulty tělesné kultury v Olomouci.

8.3 Charakteristika výzkumného vzorku

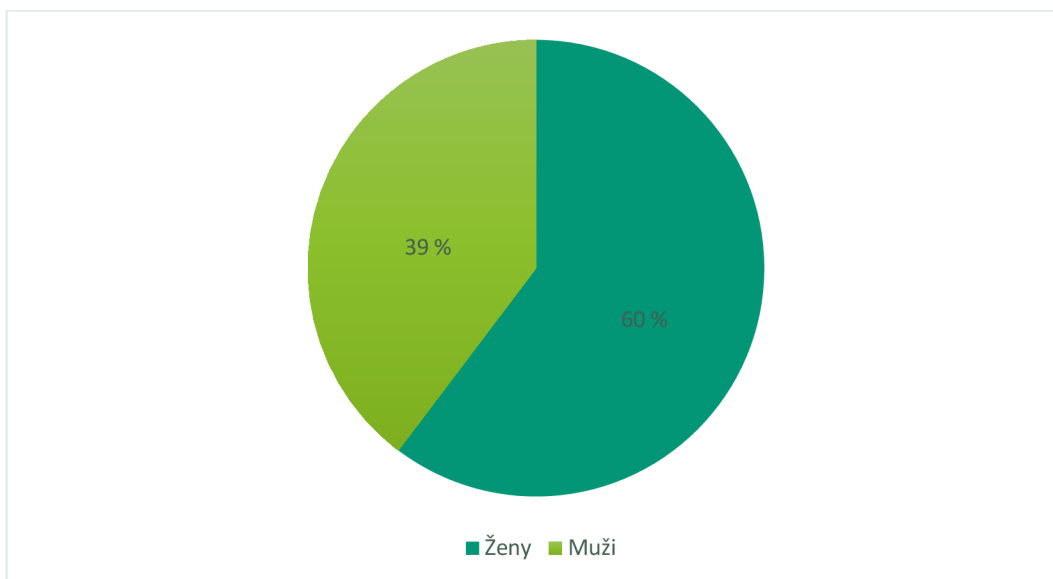
Výzkumný vzorek tvoří 56 respondentů, v tomhle případě studentů ochrany obyvatelstva Fakulty tělesné kultury v Olomouci. Poněvadž cílovou skupinou výzkumného šetření byly pouze studenti vysoké školy, nebyla jim tedy položena otázka týkající se věku, jelikož věkové rozhraní studentů je zpravidla mezi 19-26 lety. Taktéž jim nebyla kladena otázka dosažení nejvyššího vzdělání.

8.4 Výsledky výzkumného šetření

Výsledky vycházející z dotazníkového šetření jsou znázorňovány graficky nebo pomocí tabulek pro lepší orientaci. Následně jsou doslovně vysvětleny a vyhodnoceny. Výzkumné šetření se vztahuje pouze skupiny studentů o celkovém počtu 56 respondentů, proto by tedy nebylo objektivní získaná data tímto výzkumným šetřením zobecňovat na všechny studenty ochrany obyvatelstva Fakulty tělesné kultury.

Otázka č.1: Uved'te vaše pohlaví.

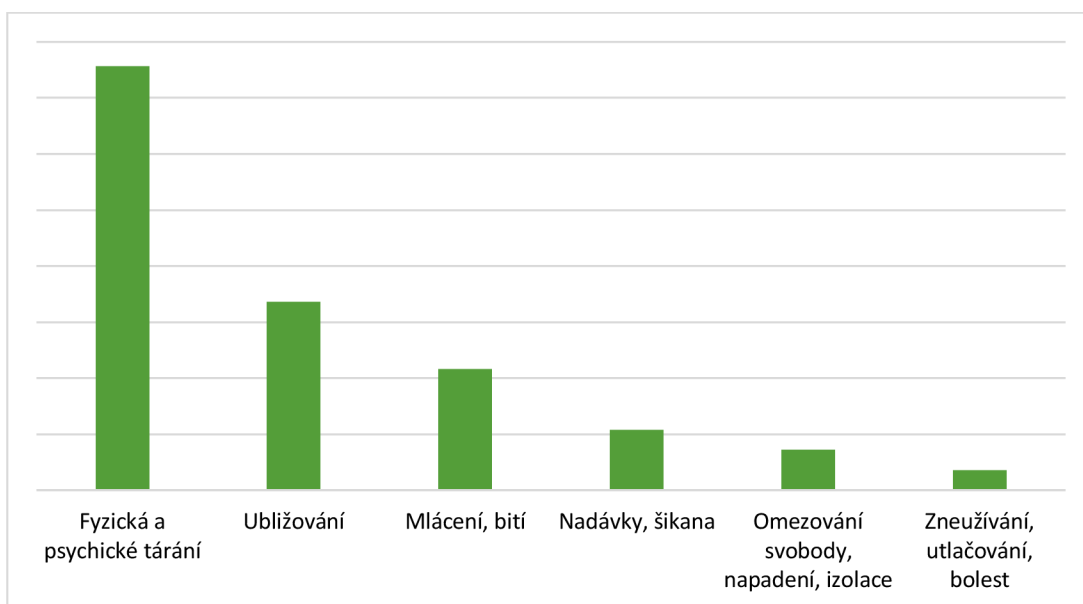
Graf č. 1: Pohlaví respondentů

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 56 respondentů. Z toho 40 % tvořili muži a 60 % tvořily ženy. Jelikož cílem výzkumu byly znalosti studentů, převaha žen v tomto případě nehraje žádnou roli.

Otázka č. 2: Co znamená domácí násilí?

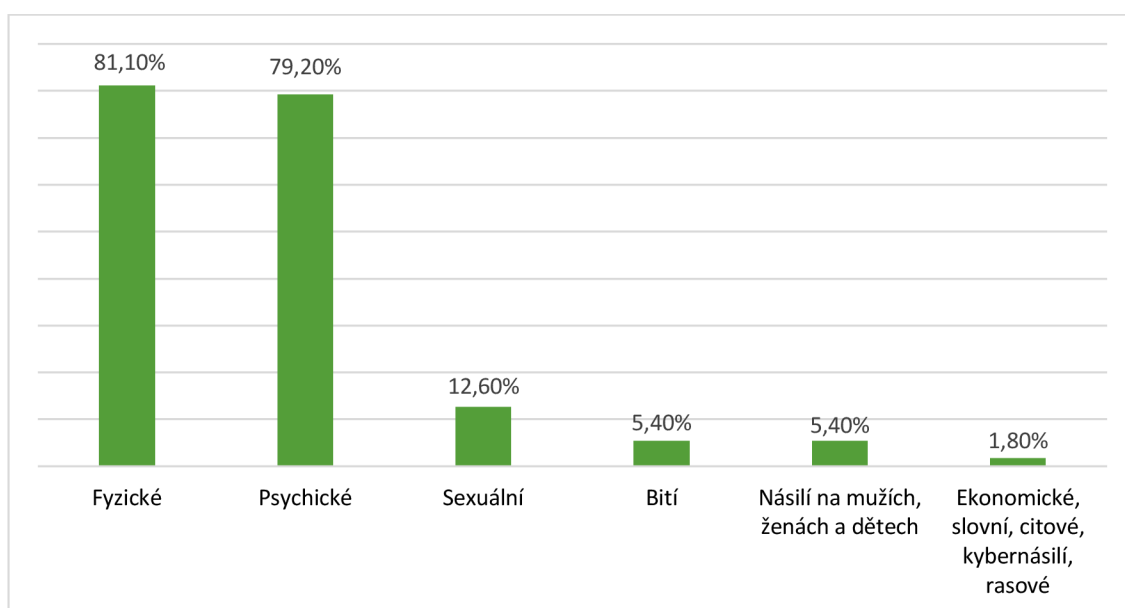
Graf č. 2: Vlastní odpovědi respondentů, co znamená domácí násilí.

Otázka č. 2 byla, zdali studenti ví, co znamená domácí násilí. Největší počet studentů považuje za domácí násilí fyzické a psychické týrání a to z 37,8 %. Druhou nečastější odpovědí bylo ubližování 16,8 %, také mláčení či bití 10,8 % a nadávky, které uvedlo 5,4 % studentů. Stejně procento respondentů uvedlo za domácí násilí i šikanu. Za méně časté odpovědi bylo omezování svobody 3,6 % napadení 3,6 % či izolace 3,6 %. Nejméně častou odpovědí se stejným procentuálním zastoupením 1,8 % byly odpovědi zneužívání, utlačování či bolest. Odpovědi studentů nebyly od sebe tolik odlišné, z výsledků je však ale zřejmé, že studenti považují za domácí násilí pouze násilí fyzické či psychické.

Otázka č. 3: Jaké existují druhy domácího násilí?

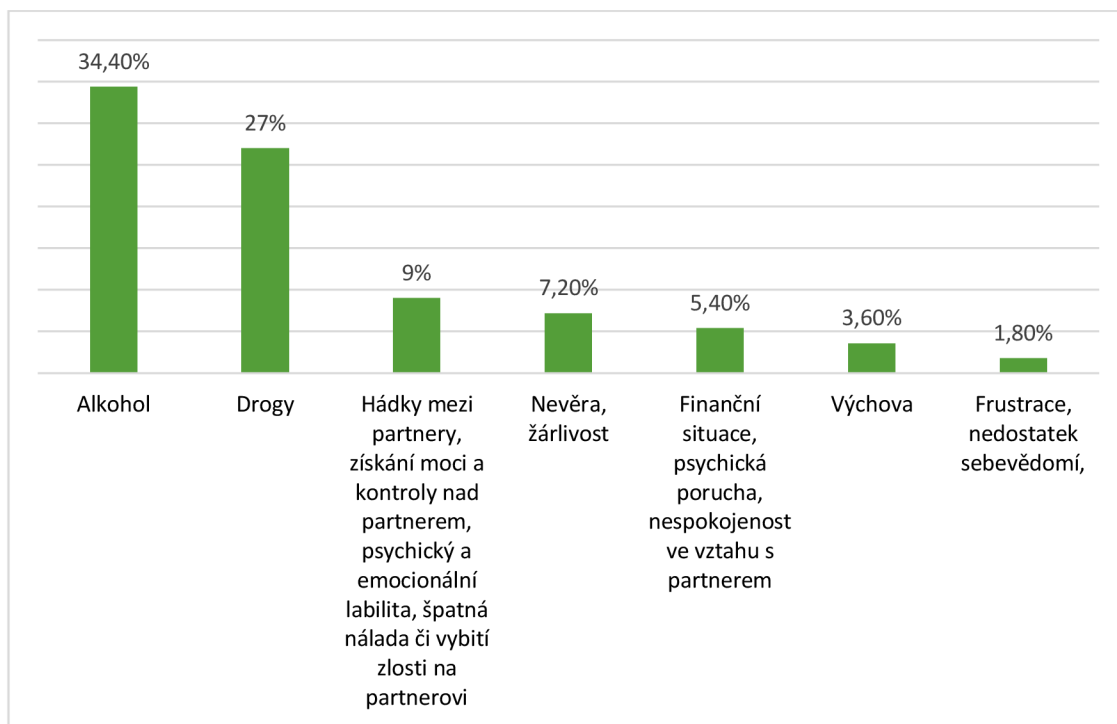
Graf č. 3: Vlastní odpovědi respondentů, jaké existují druhy domácího násilí.

Otázka č. 3 měla za úkol zjistit jaké druhy domácího násilí studenti znají. Jak již v grafu č. 3 můžeme vidět, tak studenti uváděli nejčastěji fyzické násilí 81 % a násilí psychické 79,2 %. Pouze 12,6 % studentů uvedlo násilí sexuální. Mezi častějšími odpověďmi byla kombinace násilí na mužích, ženách a dětech a to v 5,4 %. Také se objevovala odpověď bytí 5,4 %, která spadá do formy fyzického násilí. Formu ekonomického násilí zmínilo jen 1,8 % respondentů. Za druhy domácího násilí studenti uváděli i slovní 1,8 % či citové násilí 1,8 %, které však spadá do násilí psychického. Také 1,8 % studentů uvedlo za druh násilí kybernásilí či rasové násilí. Z odpovědí studentů na tuto otázku je zřejmé, že studenti o druzích domácího násilí mnoho neví. Možností je i to, že druhy násilí jako je sexuální, sociální či ekonomické vůbec za domácí násilí studenti nepokládají. Toto tvrzení potvrzují uvedené výsledky v grafu č. 2, kde nejčastější odpovědi studentů na to, co znamená domácí násilí bylo psychické a fyzické týrání, ubližování či bití.

Otázka č. 4: Jaké jsou nejčastější příčiny domácího násilí?

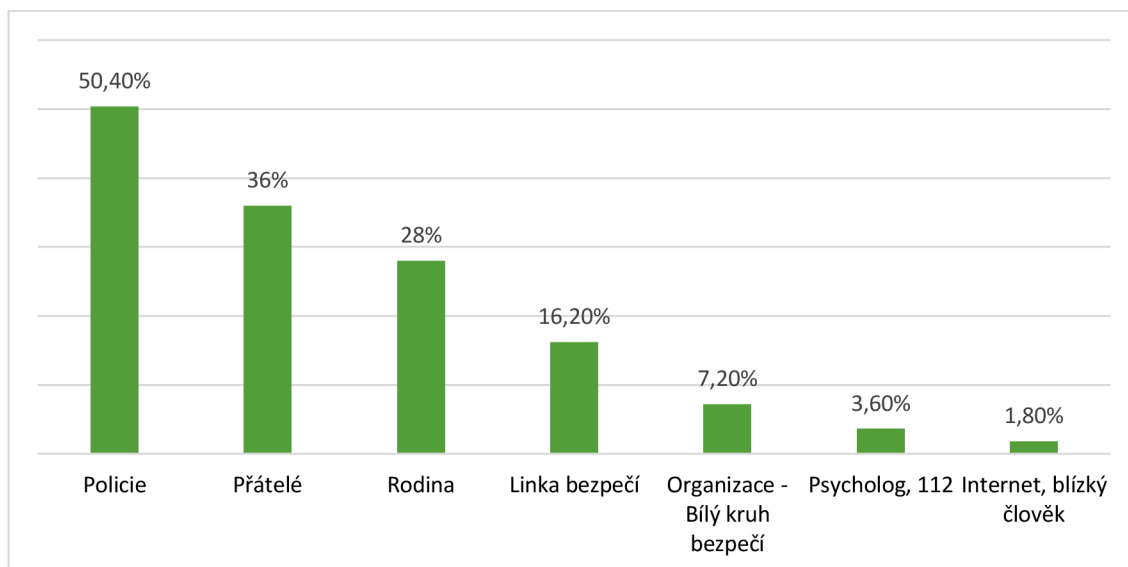
Graf č. 4: Vlastní odpovědi respondentů, jaké jsou nejčastější příčiny domácího násilí.

Otázka č. 4 měla za úkol od studentů zjistit, jaké jsou nejčastější příčiny domácího násilí. Za nejčastější příčinu uvedlo 34,4 % studentů alkohol a drogy 27 %. Dále ve stejném procentuálním zastoupením 9 % studenti uvedly příčiny jako časté hádky mezi partnery, získání moci a kontroly nad partnerem, psychickou a emocionální labilitu či špatnou náladu a vybití zlosti na partnerovi. 7,2 % studentů dále uvádělo za nejčastější příčinu nevěru a žárlivost. Méně častou odpovědí byla finanční situace 5,4 %, psychická porucha či nespokojenost ve vztahu s partnerem v 5,4 %. Také výchovu uvedli respondenti v 3,6 % za příčinu násilí. Nejmenší procentuální zastoupení 1,8 % měly odpovědi frustrace a nedostatek sebevědomí, které studenti uvedli taktéž za nejčastější příčinu domácího násilí. Studenti uvedli, za nejčastější příčinu alkohol a drogy, přičemž v naší společnosti je za nejčastější příčinu považována výchova, kterou studenti uvedli jen ze 3,6 %. Většina násilných osob, zažilo domácí násilí již v dětství a převzali si tak vzorec chování, který následně praktikují ve svém partnerském vztahu.

Otázka č. 5: Kde byste hledali pomoc, kdyby na vás bylo pácháno domácí násilí?

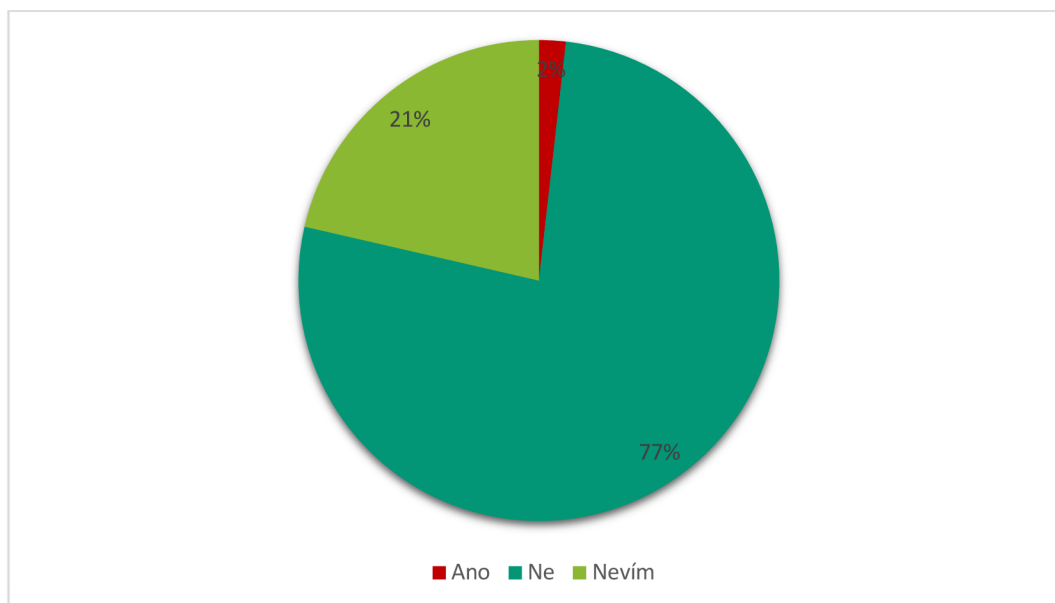
Graf č. 5: Vlastní odpovědi respondentů, kde by hledali pomoc, kdyby na nich bylo pácháno domácí násilí.

V otázce č. 5 studenti odpovídali na to, kde by hledali pomoc, kdyby na nich bylo pácháno domácí násilí. Velká část studentů a to 50,4 % by pomoc hledali u policie. 36 % studentů by šli za svými přáteli a 28 % by se obrátilo na svoji rodinu. Dále by se 16,2 % studentů obrátilo na linku bezpečí či 7,2 % by hledalo pomoc u organizací jako je například Bílý kruh bezpečí. Méně častou odpovědí byla pomoc psychologa a to v 3,6 %. Stejně procento by volalo na linku 112. Za nejméně častou odpověď byla pomoc na internetu 1,8 % či pomoc u blízkého člověka 1,8 %. Z těchto odpovědí, lze alespoň částečně předpokládat, že mají studenti povědomí o existenci některých organizací či linkách bezpečí, na které je možné se v nouzi obrátit. Dobrým předpokladem je i fakt, že studenti neuváděli odpovědi typu: „Nikde“ či „Řešil bych to sám“ a vyhledali by pomoc ať už to odbornou nebo u své rodiny či přátel.

Otázka č. 6: Je problematika domácího násilí páchaného na mužích dostatečně řešena a jsme o ni dostatečně informovaní?

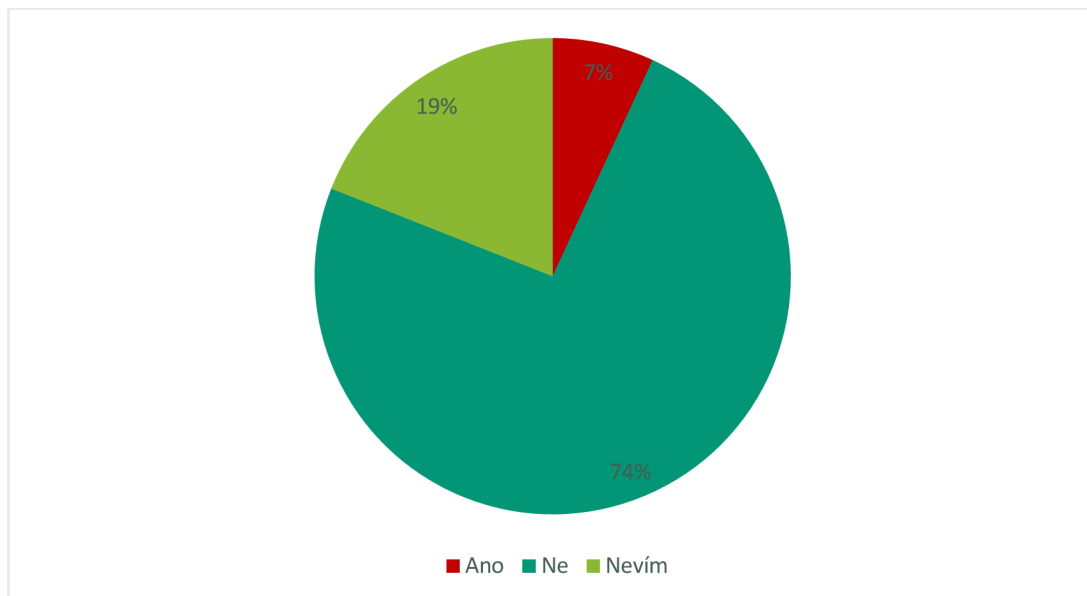
Graf č. 6: Je problematika domácího násilí na mužích dostatečně řešena?

V otázce č. 6 jsem se ptala studentů, jestli je problematika domácího násilí dostatečně řešena a jestli jsme o ni dostatečně informovaní. Z odpovědí měli možnost výběru „Ano“, „Ne“ či „Nevím“, kdy nejčastější odpovědí bylo „Ne“. Graf č. 6 ukazuje, že až podle 77 % dotazovaných studentů tato problematika není dostatečně řešena a nejsme o ni ani dostatečně informovaní. 21 % studentů dalo že „Nevím“, tudíž je zřejmé, že nemají přehled, jestli se veřejnost touto problematikou zabývá. Jen 2 % studentů uvedlo, že to problematika je dostatečně řešena. Tohle je i podle mého názoru důvod, proč jsou studenti v rámci této problematiky neznalí, například jak můžeme vidět v grafu č. 3, kde je zřetelné, že studenti znají výhradně jen násilí psychické či fyzické.

Otázka č. 7: Jsou muži dostatečně informovaní o tom, že domácí násilí může být páčáno i na nich?

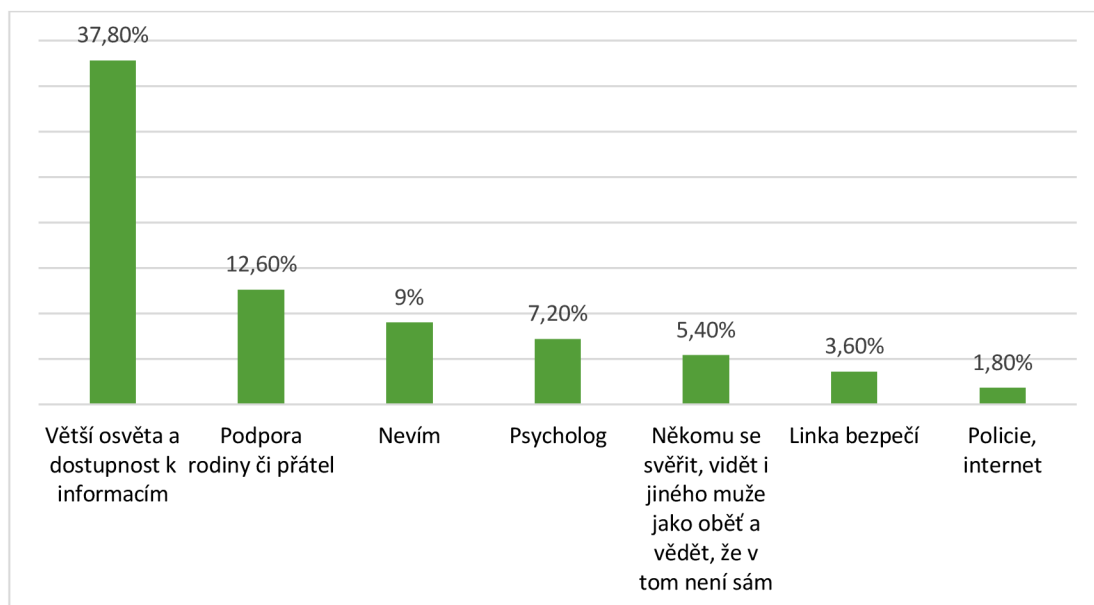
Graf č. 7: Jsou muži dostatečně informovaní?

Otázka č. 7 měla zjistit, zdali jsou muži dostatečně informovaní o tom, že domácí násilí může být páčáno i na nich. 74 % studentů uvedlo že ne, dalších 19 % dalo odpověď „Nevím“ a jen 7 % studentů uvedlo, že jsou muži o této skutečnosti informovaní. Vyplývá to i z předchozího grafu č. 6, kde uvedlo 77 % studentů, že o této problematice nejsme dostatečně informovaní a tento problém je společností opomíjen, tudíž i celá řada mužů o této skutečnosti neví nebo o svém problému mlčí, neboť si myslí, že muže jako oběti domácího násilí, naše společnost neřeší.

Otázka č. 8: Co by pomohlo mužům, kteří jsou oběťmi domácího násilí, aby vyhledali pomoc a nebáli se o svém problému mluvit?

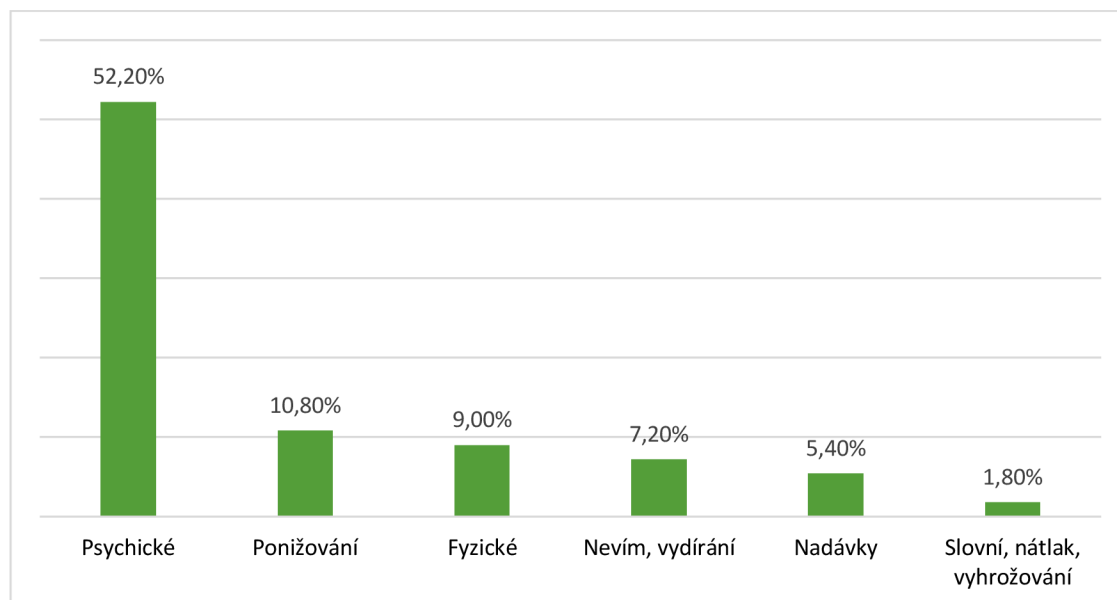
Graf č. 8: Vlastní odpovědi respondentů, co by pomohlo mužům, kteří jsou oběťmi domácího násilí, aby vyhledali pomoc a nebáli se o svém problému mluvit.

Otázkou č. 8 jsem zjišťovala u studentů, co by pomohlo mužům, kteří se stanou oběťmi domácího násilí, aby vyhledali pomoc a nebáli se o svém problému mluvit. Nejvíce respondentů a to 37,8 % uvedlo, že by pomohla větší osvěta a dostupnost k informacím ohledně násilí, kde tato odpověď může souviset i s výsledky grafu č. 7, kde 74 % studentů uvedlo že muži nejsou dostatečně informovaní. 12,6 % respondentů odpovědělo že by pomohla podpora rodiny či přátel. Velmi častou odpovědí 9 % studentů byla, že neví. Dále studenti uváděli, že by mužům pomohl psycholog 7,2 %, někomu svěřit 5,4 % nebo v 5,4 % vidět i jiného muže jako oběť a vědět že v tom není sám. Nejméně časté byly odpovědi linka bezpečí 3,6 %, policie 1,8 % či internet 1,8 %.

Otázka č. 9: Jakými formami je na mužích nejčastěji páháno domácí násilí?

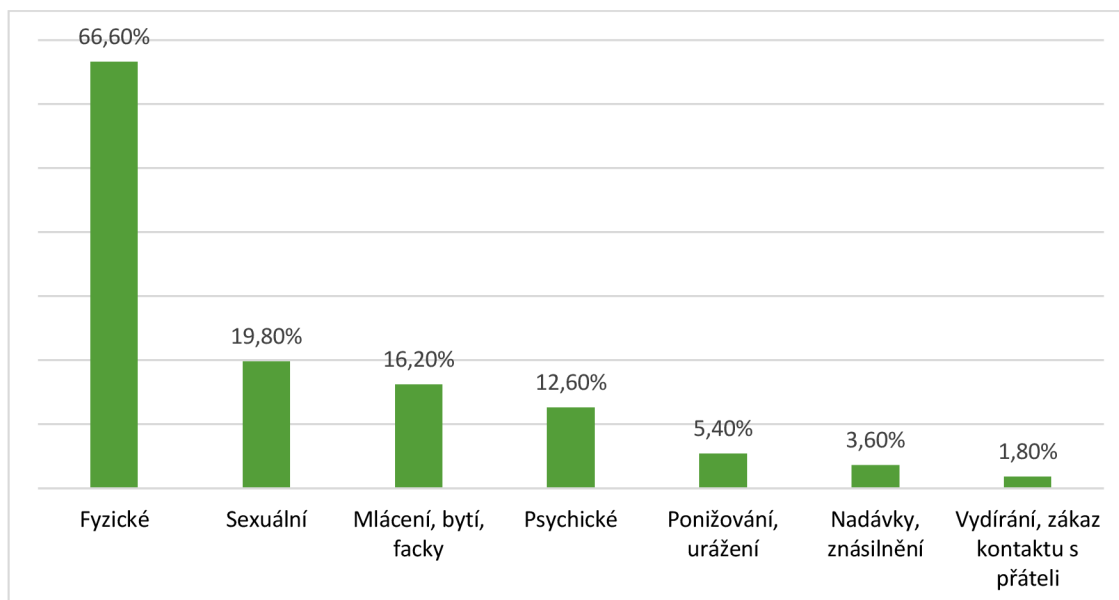
Graf č. 9: Vlastní odpovědi respondentů, jakými formami je na mužích nejčastěji páháno domácí násilí.

Otázka č. 9 zjišťovala u studentů jakými formami je na mužích nejčastěji páháno domácí násilí. Nejčastější odpovědí studentů bylo z 52,2 % psychické násilí. 9 % respondentů uvedlo fyzické násilí, kde stejné procentuální zastoupení měly odpovědi bytí či mlácení, které jsou jeho součástí. Dále 7,2 % studentů uvedlo, že neví, jakými formami je na mužích nejčastěji páháno domácí násilí. Častou odpovědí bylo také ponižování 10,8 %, vydírání 7,2 % či nadávky 5,4 %, dále pak v nízkém procentuálním zastoupení respondenti uváděli slovní násilí 1,8 %, nátlak, urážení či vyhrožování z 1,8 %, které spadají do psychického násilí. Z těchto výsledků lze konstatovat, že většina studentů uvedla za správnou odpověď, že je na mužích nejčastěji páháno právě násilí psychické ať už je to prostřednictvím nadávek, výhrůžek, ponižováním či vydíráním.

Otázka č. 10: Jakými formami je na ženách nejčastěji pácháno domácí násilí?

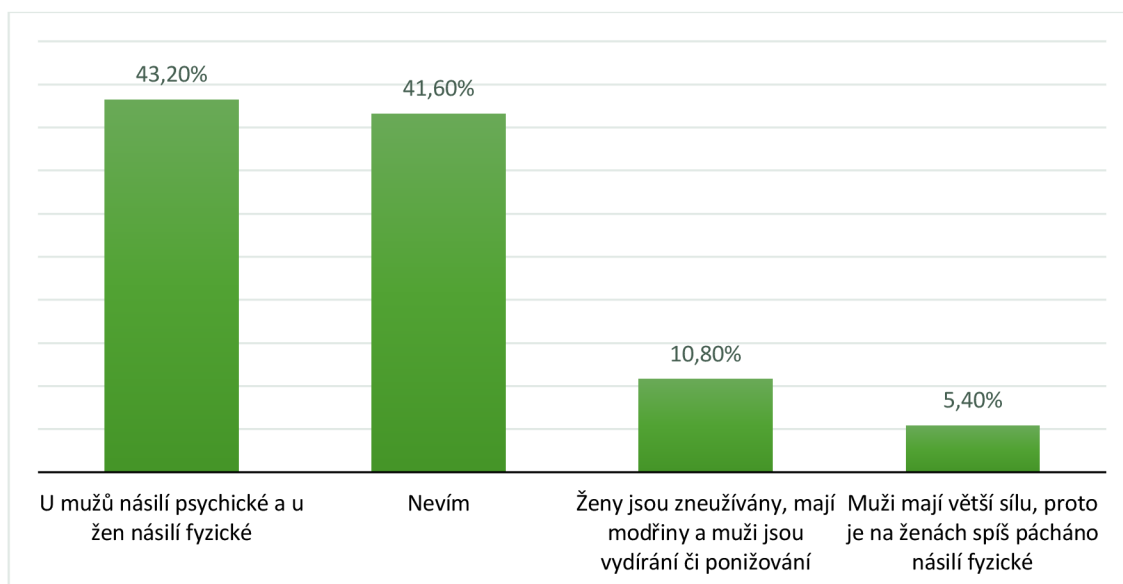
Graf č. 10: Vlastní odpovědi respondentů, jakými formami je na ženách nejčastěji pácháno domácí násilí.

Otázka č. 10 zjišťovala u studentů jakými formami je na ženách nejčastěji pácháno domácí násilí. Nejčastější odpovědi studentů zde byly v 66,6 % fyzické násilí. Také z 19,8 % studentů uvedlo násilí sexuální. Častou odpovědí 16,2 % bylo mlácení, bití či facky, které jsou součástí fyzického násilí. 12,6 % násilí psychické a 5,4 % studentů odpovědělo že je pácháno domácí násilí na ženách ponižováním či urážením. Méně častými odpověďmi pak jsou nadávky či znásilnění 3,6 %, vydírání nebo zakazování kontaktu s přáteli 1,8 %. Z těchto výsledků lze konstatovat, že většina studentů uvedla za správnou odpověď, že je na ženách nejčastěji pácháno násilí fyzické. Dále pak i násilí psychické a sexuální.

Otázka č. 11: V čem se formy domácího násilí u žen a mužů podobají nebo jsou naopak odlišné?

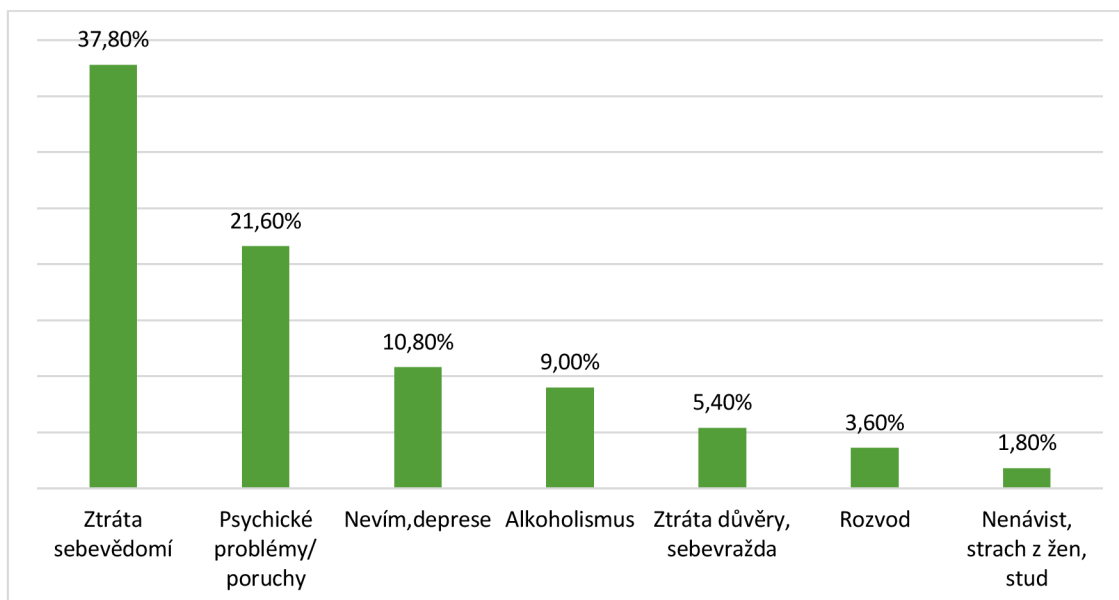
Graf č. 11: Vlastní odpovědi respondentů, v čem se formy domácího násilí u žen a mužů podobají nebo jsou naopak odlišné.

Otázka č. 11 zjišťovala od studentů v čem se liší a v čem jsou si naopak podobné formy domácího násilí páchané na ženách a mužích. Studenti uvedli ve 43,2 % že u mužů je to násilí psychické a u žen je to spíše násilí fyzické. Druhou nejčastější odpovědí bylo 41,6 % že neví, v čem se podobají nebo jsou tyto formy odlišné. 10,8 % uvádí že ženy jsou spíše zneužívány, mají zranění, modřiny a muži jsou zesměšňováni, vydírání či ponižování. Také 5,4 % respondentů odpovědělo, že muži mají větší sílu, proto je na ženách páčáno fyzické násilí nežli na mužích. Lze tedy říci, že většina studentů odpověděla správně. Na mužích je páčáno především násilí psychické nežli fyzické násilí, zatímco u žen je to spíše násilí fyzické, ale i sexuální a psychické. Také lze konstatovat že řada studentů neví v čem se tyto formy liší nebo se podobají.

Otázka č. 12: Jaké jsou nejčastější následky domácího násilí páchaného na mužích?

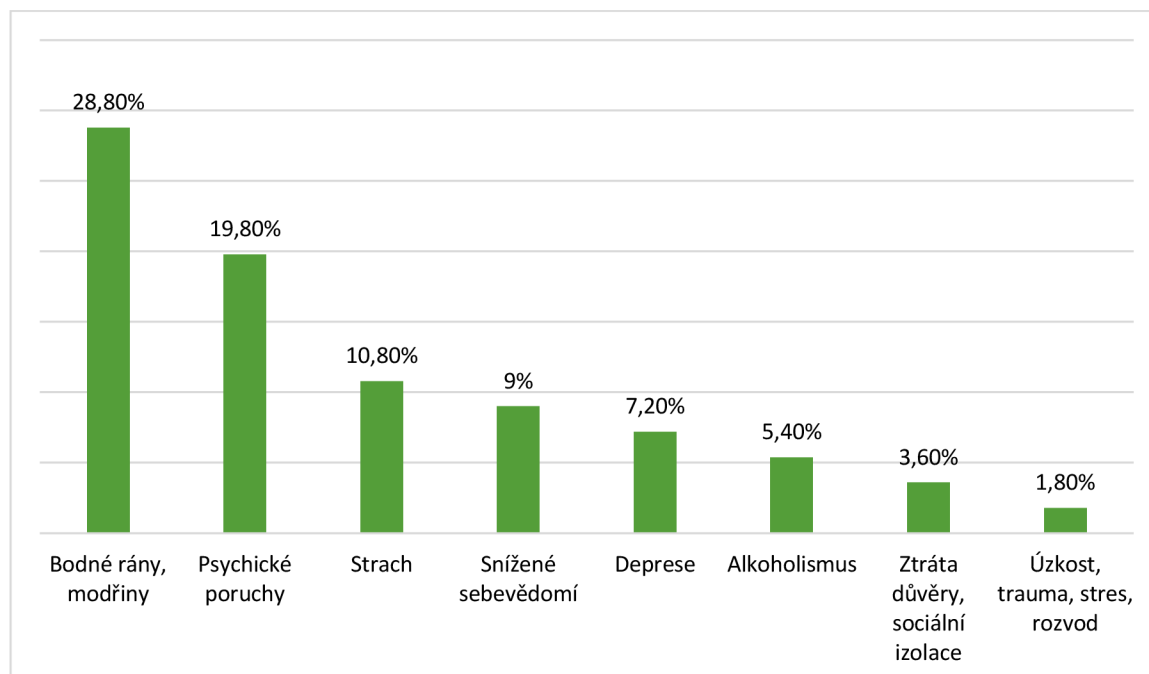
Graf č. 12: Vlastní odpovědi respondentů, jaké jsou nejčastější následky domácího násilí páchaného na mužích.

Otázka č. 12 uvádí odpovědi studentů jaké jsou nejčastější následky domácího násilí páchaného na mužích. Nejvíce studentů uvedlo za nejčastější následek násilí u mužů ztrátu sebevědomí 37,8 %. Druhou nejčastější odpovědí byly psychické problémy či psychická porucha 21,6 %. 10,8 % studentů uvedlo, že neví. Dále to byly odpovědi deprese 10,8 %, alkoholismus 9 %, ztráta důvěry či sebevražda 5,4 %. Méně častými odpověďmi byl rozvod 3,6 %, nenávist, strach ze žen či stud 1,8 %.

Otázka č. 13: Jaké jsou nejčastější následky domácího násilí páchaného na ženách?

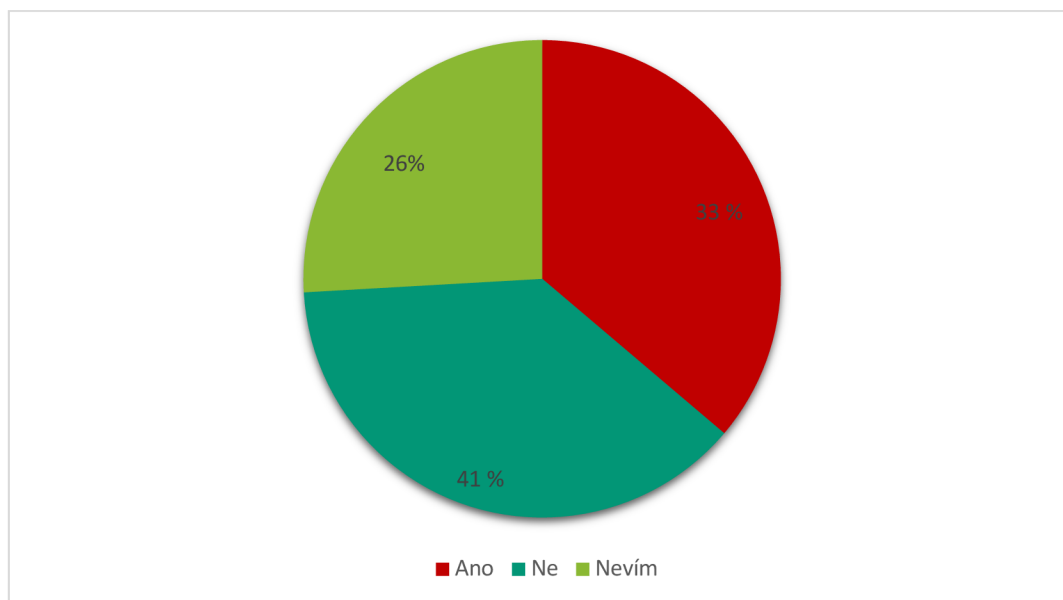
Graf č. 13: Vlastní odpovědi respondentů, jaké jsou nejčastější následky domácího násilí páchaného na ženách.

Otázka č. 13 zjišťovala od studentů jaké jsou nejčastější následky domácího násilí páchaného na ženách, kde nejčastější odpovědí bylo fyzické zranění, bodné rány či modřiny 28,8 %. Z 19,8 % uvedli studenti psychické poruchy. Častou odpovědí byl také strach 10,8 %, snížené sebevědomí 9 % či deprese 7,2 %. Mezi méně častou odpověď studenti uváděli alkoholismus 5,4 % a ztrátu důvěry 3,6 % nebo sociální izolace 3,6 %. Také studenti uvedly odpovědi typu úzkost, trauma, stres či rozvod 1,8 %.

Otázka č. 14: Liší se následky násilí páchané na ženách od následků páchaných na mužích?

Graf č. 14: Rozdílnost následků domácího násilí na ženách a mužích

Otázka č. 14 uvádí výsledky odpovědí studentů, zdali se liší následky domácího násilí u žen a mužů, kde 41 % uvedlo že se se neliší, 26 % studentů neví a 33 % studentů uvedlo, že se liší. Lze tedy konstatovat vzhledem i k předchozím odpovědím na otázku č. 12 a č.13, že na ženě i muži domácí násilí zanechá následek na psychice ať už to v jakékoli formě např. psychické poruchy, deprese, snížené sebevědomí či strach, které můžou vést až k sebepoškození či sebevraždě. U žen i mužů to mohou být následky i ve formě různých fyzických zranění v podobě škrábanců či modřin. Jelikož je ale muž silnějším jedincem nežli žena a jak jsme již mohli i vidět v grafu č. 9, tak na muži je nejčastější formou domácího násilí pácháno násilí psychické, tudíž tyto následky u něj nebývají v takovém rozsahu jako u žen, kde nejčastější formou domácího násilí na ženách je násilí fyzické.

8.5 Výzkumné otázky

1. Výzkumná otázka

Je problematika domácího násilí páchaného na mužích dostatečně společností řešena?

Díky různým výzkumům, špatném povědomí veřejnosti o domácím násilí nebo z výsledků odpovědí studentů z dotazníkového šetření můžeme jasně říct, že tato problematika není společností dostatečně řešena, tudíž o ni nejsme ani dostatečně informováni.

2. Výzkumná otázka

Jakými nejčastějšími formami je na mužích pácháno domácí násilí?

Kombinací názorů prostřednictvím dotazníkového šetření a výzkumů se potvrdilo, že nejčastější formou domácího násilí páchaném na mužích je násilí psychické

9 ZÁVĚRY

- Popsala jsem a definovala domácí násilí se snahou co nejvíce přiblížit tuto problematiku veřejnosti.
- K tomu, aby se muži přiznali, že je na nich pácháno domácí násilí by pomohla větší osvěta a informovanost o institucích, zabývajících se jejich pomocí.
- V poslední řadě jsem provedla výzkum u studentů ochrany obyvatelstva FTK s cílem zjištění jejich znalostí, přičemž jsem došla k závěru, že většina studentů má povědomí o této problematice a jsou v rámci domácího násilí dostatečně informovaní.

10 SOUHRN

Bakalářská práce se zabývala problematikou domácího násilí páchaném na mužích, kde pro pochopení tohoto jevu jsem definovala základní pojmy související s touto problematikou. Teoretická část uvedla čtenáře do souvislosti domácího násilí, kde popsala jeho charakteristiku, formy, znaky, fáze, příčiny, následky či délku a intenzitu násilí. Jsou zde také popsány ženy i muži v roli násilné osoby. Velká část se zabývala osobám ohroženým domácím násilím, především mužským obětem. Uvedla jsem zde pohled na problematiku veřejností, kde jsou týraní muži považováni za slabochy kvůli rozdílné socializaci mužských a ženských rolí. Muži jsou vnímání naší společností jako silní a neporazitelní jedinci, tudíž se tento pohled na muže neslučuje s rolí oběti, a vytvářejí se tak stereotypy vážící se k mužským obětem domácího násilí, které jsou zde taktéž zmíněny. V závěru této práce byla uvedena pomoc mužům, jako obětem domácího násilí v rámci současné legislativy, dávek statní sociální podpory a sociální pomoci, zákonu č.108/2006 Sb., o sociálních službách, prostřednictvím organizací pracujících s oběťmi domácího násilí nebo mediální pomocí obětem, které pomáhají mužům v těchto těžkých situacích.

Výzkumné šetření mělo ukázat znalosti studentů ochrany obyvatelstva. Výsledky odpovědí dotazníkového šetření přinesly poznatky, díky kterým jsem dospěla k závěru, že většina studentů má povědomí o této problematice. Ví, co znamená domácí násilí, kde by hledali pomoc či jaké jsou nejčastější formy domácího násilí na ženách či mužích a v čem se tyto formy podobají nebo jsou naopak odlišné. Také správně odpovídali, jaké jsou následky či příčiny domácího násilí. Studenti však nejsou dostatečně vzdělání, co se týče druhů domácího násilí, kde celková většina uváděla jen násilí fyzické či psychické, což může mít za příčinu to, že tato problematika, jak již uvedli i studenti není naší sopečností dostatečně řešena, tudíž o ni nejsme ani dostatečně informovaní a muži v mnohých případech neví, že domácí násilí může být páchano právě i na nich.

11 SUMMARY

The bachelor thesis dealt with the issue of domestic violence against men, where I defined the basic concepts related to this issue in order to understand this phenomenon. The theoretical part introduced the reader to the context of domestic violence, describing its characteristics, forms, signs, phases, causes, consequences or duration and intensity of violence. It also described women and men in the role of the violent person. A large part dealt with persons at risk of domestic violence, especially male victims. I have presented here the public view of the issue, where abused men are seen as weaklings because of the different socialization of male and female roles. Men are perceived by our society as strong and invincible individuals, therefore this view of men is not compatible with the role of the victim, thus creating the stereotypes attached to male victims of domestic violence that are also mentioned here. In the conclusion of this thesis, assistance to men as victims of domestic violence within the framework of the current legislation, state social support and social assistance benefits, Act No. 108/2006 Coll., on social services, through organizations working with victims of domestic violence or media assistance to victims, which help men in these difficult situations, was mentioned.

The research investigation was intended to show the knowledge of students of public protection. The results of the survey responses provided insights that led me to conclude that most students have an awareness of this issue. They know what domestic violence means, where they would seek help or what the most common forms of domestic violence against women or men are and how these forms are similar or different. They also correctly answered what the consequences or causes of domestic violence are. However, the students are not sufficiently educated about the types of domestic violence, where the overall majority mentioned only physical or psychological violence, which may be due to the fact that this issue, as the students have already stated, is not sufficiently addressed by our volcanic society, so we are not sufficiently informed about it and men in many cases do not know that domestic violence can be perpetrated against them.

12 REFERENČNÍ SEZNAM:

- Barber, C. (2008). Domestic violence against men. *Nursing Standard*, 22(51), 35-39.
- Buriánek, J. et al. (2006). *Domácí násilí: násilí na mužích a seniorech*. Praha: Triton.
- Buriánek, J. et al. (2014). *Násilí na mužích: sonda do zákoutí partnerských vztahů*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy.
- Buskotte, A. (2008). *Z pekla ven, žena v domácím násilí*. Brno: Computer Press, a.
- Conway, Helen L. (2007). *Domácí násilí: příručka pro současné i potenciální oběti se zákonem č.135/2006 Sb. platným od 1. ledna 2007*. Praha: Albatros
- Čech, O. (2011). *Domácí násilí: z pohledu pracovníků v oblasti sociálních služeb*. České Budějovice: Theia.
- Čírtková, L. (2004). *Forezní psychologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.
- Čírtková, L. (2013). *Forezní psychologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.
- Čírtková, L. (2008). *Moderní psychologie pro právníky: domácí násilí, stalking, predikce násilí*. Praha: Grada.
- Čírtková, L. (2014). *Domácí násilí na mužích*. In: Buriánek, J., et al. (2014). *Násilí na mužích: sonda do zákoutí partnerských vztahů*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy.
- Galvora, P. (2010). *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido.
- Hartl, P. (2004). *Stručný psychologický slovník*. Praha: Portál: s.r.o.
- Haškovcová, H. (2004). *Mamúalek o násilí*. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů.
- Hendl, J. (2016). *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Praha: Portál.
- Hunt, E. (2011). *Muži jako osoby ohrožené domácím násilím*. In: Ševčík, D., Špatenková, N. & kol. (2011). *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál.
- Jacobsen, B., & Rakil, M. (2017). *Násilí je možné zastavit: Terapie pro osoby, které se dopouštějí násilí v blízkých vztazích*. Nadace Open Society Fund Praha.
- Koktová, M. (2014). *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea.
- Kraus, B. (2015). *Sociální deviace v transformaci společnosti*. Hradec Králové: Gaudeamus.
- Králíčková, Z. et al. (2011). *Právo proti domácímu násilí*. Praha: C. H. Beck.
- Marvánová-Vargová, B. et al. (2008). *Partnerské násilí*. Praha: LINDE.

- Matoušková, I. (2013). *Aplikovaná forenzní psychologie*. Praha: Grada.
- Pešáková, K. (2016). *Domácí násilí páchané na mužích*. In: *Kolektiv autorů Český svaz žen. Za Istanbul: domácí násilí a vybraná témata z oblasti genderově podmíněného násilí*. Praha: Pasparta.
- Střílková, P. & Fryšák, M. (2009). *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: Key Publishing.
- Ševčík, D., Špatenková, N. & kol. (2011). *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál.
- Špatenková, N. (2011). *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál.
- Špatenková, N. (2001). *Krizová intervence pro praxi*. Praha: Grada.
- Vitoušová, P. & Vedra, V. (2009). *Domácí násilí: (informace a praktické rady pro ohrožené osoby)*. Praha: Bílý kruh bezpečí.
- Voňková, J. & Huňková, M. (2004). *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Praha: ProFem
- Voňková, J., & Spoustová, I. (2008). *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. Praha: ProFem.
- Zimmelová, P., & Stolín, M., (2006). Rizikové faktory špatného zacházení se seniory. In: Buriánek, J. et al. (2006). *Domácí násilí – násilí na mužích a seniorech*. Praha: Triton

Internetové zdroje:

- Acorus (2019). Retrieved 6.6.2022 from the World Wide Web: <http://www.acorus.cz/>
- Asociace manželských a rodinných poradců (2019). Retrieved 1.6.2022 from the <World Wide Web: <http://www.amrp.cz/>
- Bílý kruh bezpečí. *Domáci násilí*. Retrieved 1.5.2022 from the World Wide Web: <https://www.domacinasili.cz/ohrozene-osoby/muzi-jako%20-obeti-d%20omaciho-nasili/>
- Bílý kruh bezpečí (2007). *Co je a co není domáci násilí*. Retrieved 20.6.2022 from the World Wide Web: <http://www.bkb.cz/pomoc-obetem/domaci-nasili/co-je-a-co-neni-domaci-nasili/>
- Fontes, David L. (2003). Retrieved 29.5.2022 from the World Wide Web: <http://www.familytx.org/research/ViolentTouch.pdf>
- Help guide – HelpGuide (2019). *Help for Men Who Are Being Abused*. Retrieved 11.6.2022 from the World Wide Web: <https://www.helpguide.org/articles/abuse/help-for-men-who-are-being-abused.htm>
- Jánský, K. (2010). *Motivy domácích násilníků*. Psychologická poradna Brno. Retrieved 11.6.2022 from the World Wide Web: <http://eds.a.ebscohost.com>
- Violence (2016). *World Health Organization*. Retrieved 17.6.2022 from the World Wide Web: <http://www.who.int/topics/violence/en/>
- Lacour, B. (2018). *Dallas Observer: The Family Place Has Texas' Only Shelter for Male Victims of Domestic Abuse*. Retrieved 15.6.2022 from the World Wide Web: <https://www.dallasobserver.com/arts/the-family-place-has-texas-only-domestic-abuse-shelter-for-men-11265282>
- Novinky.cz, Uzel, R. (2011). *Muži jako oběti domácího násilí*. Retrieved 6.6.2022 from the World Wide Web: <https://www.novinky.cz/zena/vztahy-a-sex/253637-radim-uzel-muzi-jako-obeti-domaciho-nasili.html>
- Pešáková, K. (2013). *Domestic Violence againts Men in Partner Relationship – A Social Work Perspective*. Retrieved 18.6.2022 from the World Wide Web: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=sih&an=95043287&scope=site>

- Robinson L., & Segal, J. (2019). *Help for men who are being abused*. Retrieved 6.6.2022 from the World Wide Web: <https://www.helpguide.org/articles/abuse/help-for-men-who-are-being-abused.htm>
- Vykopalová, H. (2001). *Kriminalistika, čtvrtletník pro kriminalistickou teorii a praxi 4/2001: Násilí v rodině*. Retrieved 26.6.2022 from the World Wide Web: http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/kriminalistika/2001/01_04/vykopal.html
- Novinky.cz, Uzel, R. (2011). *Muži jako oběti domácího násilí*. Retrieved 6.6.2022 from the World Wide Web: <https://www.novinky.cz/zena/vztahy-a-sex/253637-radim-uzel-muzi-jako-obeti-domaciho-nasili.html>
- Sdružení azylových domů ČR (2011). Retrieved 27.6.2022 from the World Wide Web: <http://www.azylovedomy.cz/>
- Státní sociální podpora (2006). *Ministerstvo práce a sociálních věcí*. Retrieved 6.6.2022 from the World Wide Web: <http://www.mpsv.cz/cs/2>

Seznam grafů:

- Graf 1. Odpovědi pro dotazníkové šetření otázky č. 1*
- Graf 2. Odpovědi pro dotazníkové šetření otázky č. 2*
- Graf 3. Odpovědi pro dotazníkové šetření otázky č. 3*
- Graf 4. Odpovědi pro dotazníkové šetření otázky č. 4*
- Graf 5. Odpovědi pro dotazníkové šetření otázky č. 5*
- Graf 6. Odpovědi pro dotazníkové šetření otázky č. 6*
- Graf 7. Odpovědi pro dotazníkové šetření otázky č. 7*
- Graf 8. Odpovědi pro dotazníkové šetření otázky č. 8*
- Graf 9. Odpovědi pro dotazníkové šetření otázky č. 9*
- Graf 10. Odpovědi pro dotazníkové šetření otázky č. 10*
- Graf 11. Odpovědi pro dotazníkové šetření otázky č. 11*
- Graf 12. Odpovědi pro dotazníkové šetření otázky č. 12*
- Graf 13. Odpovědi pro dotazníkové šetření otázky č. 13*
- Graf 14. Odpovědi pro dotazníkové šetření otázky č. 14*

